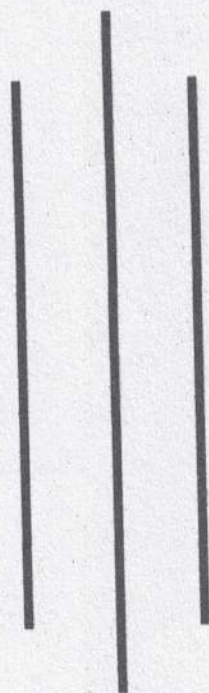

आ.ब. २०८०/०८१ को
क्षमता विकास योजनाको प्रगति प्रतिवेदन

त्रिवेणी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सल्यान

दुई शब्द

लोकतन्त्र नेपाली जनताको अथक प्रयासको परिणाम हो । एकात्मक राज्य व्यवस्थाले अंगिकार गर्दै आएको एउटै भाषा, एउटै धर्म तथा एउटै जातजातिको नीतिले नेपाललाई निकै पछि धकेलेको महसुस गरी नेपालमा पटक पटक भएको जनआन्दोलनबाट नेपाललाई संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक मुलुकको रूपमा घोषणा गरिएको हो । नेपालको नयाँ संविधान २०७२ लाई कार्यान्वयन गर्ने कममा सम्पन्न स्थानीय तहको पहिलो चरणको निर्वाचनबाट जनताले स्थानीय जनप्रतिनिधिहरू चयन गरी स्थानीय सरकारको रूपमा त्रिवेणी गाउँपालिकाले अथक रूपमा सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

आकासिंदो जनआकांक्षा, कमजोर संस्थागत प्रबन्ध, घट्टो स्थानीय श्रोत साधनको वावजुध पनि सीमित श्रोतसाधनबाट जनताहरूलाई सरल, सुलभ तथा पारदर्शी रूपमा सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । जटिल भूवनावट, वाढी पहिरोकोचरम संवेदनशीलता, दक्ष जनशक्तिको अभावको बीच पनि गाउँपालिकाले थुप्रै विकास निर्माणका कामहरू सम्पन्न गरेको छ । गाउँपालिकामा भएको सानो जनशक्तिको सहारामा हिजो पैदल हिँड्ने जनतालाई सुविधा सम्पन्न वस, जीप तथा कारमाहिँड्न सक्ने सामार्थ्य पैदा गर्नु सानो विषय होइन । विकासको गतिलाई अघि वढाउँदै जाँदा नेतृत्वलाई यो महसुस हुन्स्वभाविक हो कि भौतिक विकास मात्र सबै थोक होइन रहेछ । विकासका लागि सबै भन्दा महत्वपूर्ण करा भनेको पद्धति, संस्कृति र सहकार्यको वातावरण श्रृजना गर्नु पर्ने रहेछ । गाउँपालिकाभित्र पद्धतिको विकास गर्न सकियो भने विकास र समृद्धिको पाटो स्वयं अगाडि वढ्दो रहेछ भन्ने महसुस हुन थाल्यो । यिनै विषयहरूलाई सध्यानजर गरी गाउँपालिकाले थुपर ऐननियमहरू निर्माण गर्यो । हामीले बनाएका ऐन नियमहरूलाई यदि साँच्चै योजना तथा बजेटमा रूपान्तरण गर्न सक्ने हो भनेहामीले निर्माण गरेका वाटो हुँदै हामी टनका टन तरकारी, फलफूल, जडिबुटी, खाद्यान्न तथा कच्चा पदार्थ देशका ठूलाशहरहरूमा पुऱ्याउन सक्छौं । तर यसो गर्नका लागि हामीले जनताको मनलाई पर्याप्त ईच्छाशक्तिले भर्न जरुरी रहेछ । उनीहरूमा नयाँ काम गर्ने ईच्छा र जीजिविषा भर्नका लागि उनीहरूको क्षमता विकास गर्न जरुरी रहेछ । उनीहरूको क्षमताविकाससंग संगै गाउँपालिकाका हरेक शाखाका कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्न जरुरी रहेछ भन्ने सिकाईलाई मध्यनजरगरी यो क्षमता विकास योजना बनेको हो । यो क्षमता विकास योजना तयार गर्नका लागि अहोरात्र लाग्नु हुने सबै कर्मचारी साथीहरूलाई म धन्यवाद दिनचाहन्छु । क्षमता विकास योजनाको मर्म र भावना बमोजिम कार्यसम्पादन गरी यो गाउँपालिकालाई सुःखी र समृद्ध बनाउनकालागि यहाँहरूको सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

खिम बहादुर रावत
अध्यक्ष
त्रिवेणी गाउँपालिका

दुई शब्द

त्रिवेणी गाउँपालिका संभावना सभावनाको खजना हो । गाउँपालिकाको पालावक्षस्थल हुँदै बग्ने त्रिशुली नदी पर्यटन विकासको आधारको रूपमा रहेको छ । गाउँपालिका तरकारी तथा उत्पादनको हिसावले पनि उर्वरभूमिको रूपमा रहेको छ ।

पशुधनका हिसावले पनि गाउँपालिका आत्मनिर्भर बन्दै गएको अवस्था छ । साना किसानहरूवाखापालनमा धेरै किसानहरूको रुची भएको देखिन्छ । वाखाको श्रोत केन्द्रको रूपमा विकास गर्न सकिने स्थानहरू यस गाउँपालिकामा पर्याप्त छन् । व्यापार व्यवसायको हिसावले पनि निकै संभावना बोकेको यो गाउँपालिका आफैमा विविधताले भरिएको छ ।

विकासको अन्तिम उद्देश्य मानवीय खुशी हो । जबसम्म हामीले मानिसमा भएको सीप, ज्ञान तथा क्षमतालाई

समुचित तरिकाले दोहन गर्न सक्दैनौं तबसम्म विकास संभव छैन । मानिसभित्र थप काम गर्ने सीप र जांगर भरी थोरैपूँजीवाट धेरै भन्दा धेरै प्रतिफल ल्याउन सक्ने बनाउन जरुरी छ । अक्सर हरेक मानिसलाई आफूले गरेको व्यापार, व्यवसाय र झन्झटिलो लाग्छ । मानिसलाई उसले गर्दै आएको व्यापार, व्यवसाय तथा पेशालाई थप सहज बनाउन अनि सोपेपेशाप्रतिको उसको निष्ठा बढाउन उसको क्षमता विकास गर्न जरुरी छ । अहिले पनि हामीले अपनाउँदै आएको कृषि पेशामा आधुनिकताको रंग हामीले भर्न सकेका छैनौं । यसलाई थप व्यवसायिक र प्रतिष्पर्धी बनाउनका लागि किसानहरूमा सीप तथाचेतना भर्न जरुरी छ । यो चेतना विशेषज्ञका अतिरिक्त एक अनुभवी किसानवाट अर्को किसानमा भर्न सकिन्छ । यहाँमानिसहरूमा यो संभावना छ, यो काम गर्न सकिन्छ भन्ने हौसलाको जरुरी छ । क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूले मानिसहरूमा हौसला भर्छन् त्यसैले यी कार्यक्रमहरू दीगो र जोखिमरहित हुन्छन् । त्यस्तै महिला तथा बालबालिकाहरूमा भएको हिसालाई घटाउन सक्ने हो भने यो गाउँपालिका स्वर्ग बन्छ । एउटागाउँको विकासका लागि भौतिक पूर्वाधारको जति आवश्यकता छ त्यति नै आवश्यकता मानिसहरूमा सामाजिक एकताकोपनि रहेछ । सामाजिक एकता त्यति बेला संभव रहेछ जति बेला मानिसहरूमा साझा गन्तव्यको आभास गराउन सकिन्छ । अहिले पनि हाम्रो गाउँका दाजुभाई दिदीबहिनीहरू साँध सीमानाको विषयमा, अंश वण्डाको विषयमा, छुवाछुत तथा लैङ्गिकविभेदको कारण लडिरहेका छन् । शान्तिका अग्रदुत गौतमबुद्धको जन्मस्थान नेपालका शान्तिका सेनानीहरूको बीचको विवाद, विरोधभासको अन्त्य त्यति बेला संभव हुन्छ जति बेला हामी एउटै मानव हौं भन्ने महसुस हुन्छ । यो महसुस गराउने कामकेवल क्षमता विकासवाट मात्र संभव छ । यसका लागि तपाईंहामी सबैको सहयोगको जरुरी छ । त्रिवेणी गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना बनाउन सहयोग गर्ने सम्पूर्ण गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु । साथै यसको कार्यान्वयनमा तपाईंहरूको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

सिता खड्का पुन
उपाध्यक्ष
त्रिवेणी गाउँपालिका

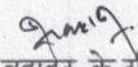
दुई शब्द

भौतिक विकास र मानवीय विकास एउटै सिक्काका दुईवटा पाटा रहेछन्। जनसहभागिता सहितको विकासलाई दीगो हुने संभावना रहन्छ। अफिसमा कार्यरत पदाधिकारी, कर्मचारी, र समुदायको अग्रसरता तथा रुचिलाई पनि साथमा राखेर लान सकियो भने हाम्रा भौतिक विकासका प्रयासहरू दीर्घकालीन बन्न सकछन्। कमजोर भूवनावट र जलवायु परिवर्तनका कारण त्रिवेणी गाउँपालिकाले विभिन्न मानव निर्मित विपत्तिहरूसँग जुझिरहेको छ। प्राक्तिक वा मानव निर्मित विपत्तिका कारण गाउँपालिकाले बनाएका पूर्वाधारका संरचनाहरूलाई दीगो बनाउन निकै ठूलो चुनौती छ। यसरी, मानव निर्मित विपत्तिहरूलाई कम गर्नका लागि मानिसहरूमा नै लगानी बढाउन जरुरी छ। जनताहरूमा जबसम्म हामीले सरकारी स्रोत तथा साधनहरूमाथिको स्वामित्वबोध सिर्जना गर्न सकदैनौं, तबसम्म विकासलाई दीगो बनाउन सकदैनौं। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले दीगो तथा सन्तुलित विकासको परिकल्पना गरेको छ। विकास त्यतिबेला दीगो बन्न सकछ जब हामीले सबै क्षेत्र, तहपकालाई समेटेर योजना बनाउन सकछौं। हार्डवेयर र सफ्टवेयरका योजनाहरूलाई समेटेर मात्र हाम्रा योजनाहरू सन्तुलित बन्न सकछन्।

गाउँपालिकाको संस्थागत स्वमूल्याङ्कन लेखाजोखा, जेण्डर अडिट, राजस्व परिचालन योजना, क्षमता विकासको खाडल पहिचान आदि आधारमा गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयार पारिएको हो। विकासलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउन गाउँपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी हुन जरुरी छ। क्षमता विकास योजनाले गाउँपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली जस्तै आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखा र अन्य शाखाहरूको संस्थागत विकासमा जोड दिन्छ।

गाउँपालिकाको शासकीय व्यवस्थापन, संगठन र प्रशासन, वार्षिक बजेट र योजना व्यवस्थापन, वित्तीय र आर्थिक व्यवस्थापन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, न्यायिक कार्यसम्पादन, भौतिक पूर्वाधार, सामाजिक समावेशीकरण, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापन, सहकार्य तथा समन्वयलाई विकासका १० प्रमुख आधारस्तम्भका रूपमा मान्दै ती क्षेत्रका पहिचान भएका क्षमताका खाडललाई क्षमता विकास योजनामा अघि बढाइएको छ। बेनीघाट गाउँपालिकाले सहकार्य र समन्वय, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापन, सामाजिक समावेशीकरणमा विशेष जोड दिन आवश्यक देखिएको छ।

यो ५ वर्षे क्षमता विकास योजना बनाउनका लागि अहोरात्र लाग्नुहुने सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। साथै, क्षमता विकास योजनामा रहेका गतिविधिहरूलाई गाउँपालिकाको वार्षिक योजनामा समावेश गरी कार्यान्वयनमा जोड दिनुहुने सबैलाई अनुरोध गर्दछु।

खुम बहादुर के.सी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
त्रिवेणी गाउँपालिका

खण्ड १: त्रिवेणी गाउँपालिकाको परिचय

१.१ गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

त्रिवेणी गाउँपालिका कर्णाली प्रदेश अन्तर्गत सल्यान जिल्लाका साविकका काभ्रा, काँरागिठी, फलाबाड र त्रिवेणी गरी ४ ओटा गा.वि.स.लाई समावेश गरी स्थापना भएको हो। शारदा खोला, लुहाम खोला र धुर खोलाको संगम स्थल भएकाले नै यसको नाम त्रिवेणी गाउँपालिका रहन गएको हो। यस गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल जम्मा ११९.११ वर्ग कि.मि रहेको छ। यस गाउँपालिकाको पूर्वमा कपुरकोट गाउँपालिका, पश्चिममा कालिमाटी गाउँपालिका उत्तरमा शारदा नगरपालिका र छत्रेश्वरी गाउँपालिका र दक्षिणमा दाङ जिल्ला पर्दछ। त्रिवेणी गाउँपालिका विश्व मानचित्रमा २८० १४ देखि २८३ २० उत्तरी आक्षांश र ८२० ०८ देखि ८२० २० पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएर रहेको छ भने समुद्री सतहबाट ७८३ देखि २,१०७ मिटरसम्मको उचाइमा अवस्थित छ।

सल्यान जिल्लामा नयाँ गठन भएका गाउँपालिकाहरू मध्ये त्रिवेणी गाउँपालिका विकासको राम्रो सम्भावना बोकेको गाउँपालिका हुनुका साथसाथै यहाँका सचेत राजनैतिक दल र उत्प्रेरित गाउँवासी यो गाउँपालिकाका दरिलो अनि दीगो विकासका श्रोत हुन् । २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकाको जनसंख्या १६६६४ रहेको छ जस मध्ये महिलाको जनसंख्या ८७४६ (५२.५%) र पुरुषको जनसंख्या ७९१८ (४७.५%) रहेको छ। लैङ्गिक अनुपात ९०.५३ पुरुष प्रति सय महिलामा रहेको तथ्यले देखाउछ। त्रिवेणी गाउँपालिकाको कुल जनघनत्व १४० जना प्रति वर्ग किलोमिटर रहेको छ। जम्मा ४११० परिवार संख्या रहेको यस त्रिवेणी गाउँपालिकाको कुल साक्षरता दर ७६.९ प्रतिशत रहेको छ। जसमध्ये पुरुष साक्षरता दर (८३.९) प्रतिशत र महिला साक्षरता दर (७०.७) प्रतिशत रहेको छ। वडागत रूपमा हेर्दा वडा नं. १ मा कुल जनसंख्या ३५८४ रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १७०८ र महिलाको जनसंख्या १८७६ रहेको छ त्यसैगरी वडा नं. २ मा जम्मा जनसंख्या २५३६ रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १२३६ र महिलाको जनसंख्या १३०० रहेको छ। वडा नं. ३ मा कुल जनसंख्या ३४९० रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १६६१ र महिलाको जनसंख्या १८२९ रहेको छ। वडा नं. ४ मा कुल जनसंख्या १९९० रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या ९५६ र महिलाको जनसंख्या १०३४ रहेको छ। वडा नं ५ मा कुल जनसंख्या २२६४ रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १०६१ र महिलाको जनसंख्या १२०३ रहको छ। त्यसैगरी वडा नं. ६ को कुल जनसंख्या २८०० रहेकोमा पुरुषको जनसंख्या १२९६ र महिलाको जनसंख्या १५०४ रहेको छ। औषत पारिवारिक आम्दानीमा कृषि व्यवसायको सबैभन्दा ठूलो हिस्सा रहेको छ र स्थानीय बासिन्दाको आम्दानीको अन्य स्रोतहरूमा व्यापार, नोकरी, उद्योग साथै वैदेशिक रोजगारी पनि हो। परम्परागत प्रणालीको कृषि व्यवसायको विकल्प खोजिरहेका यहाँका बासिन्दा आधुनिक जीवनशैलीमा रमाउन थालेका छन् ।

स्थानीय जनशक्ति मजदुरी तथा अध्ययनका लागि विदेशीने क्रम क्रमशः बढिरहेको छ । यस गाउँपालिकामा आधारभूतदेखि माध्यमिक शिक्षासम्म प्रदान गर्ने शैक्षिक संस्थाहरू रहेका छन् भने उच्च शिक्षा विकासको पहल भैरहेको छ। यस गाउँपालिकामा सामुदायिक २८ र संस्थागत ६ वटा गरी जम्मा ३५ वटा शिक्षण संस्थाहरू संचालित छन् । विगत लामो समयसम्म स्थानीय निकायमा जनप्रतिनिधिको अभाव, योजनाबद्ध विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कठिनाई तथा आवश्यक आर्थिक व्यवस्थापनमा कठिनाई

हुनुले यस गाउँपालिका क्षेत्रको अपेकि विकास हुनु सकिरहेको देखिदैन । तथापि विगत २ वर्ष पहिले भएको स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चाः जनप्रतिनिधिहरूको बहाली भए सगै विकास तथा सेवा प्रवाहमा जन अपेक्षाहरू सम्बोधन हुने र नागरिकका माग र आवश्यकताहरूको तत्काल सम्बोधन हुने सम्भावना बढेर गएको छ, भने जनताका आशाका किरणह फैलिदै गएका छुन । विकासको लहर बढेर गएको छ। विभिन्न समुदाय, जातजातिका मानिसको बसोबास रहेको यस गाउँपालिकामा विभिन्न चाडपर्व मनाउने गरिन्छ। दशैं, तिहार, माघी, होली, कृष्णजन्माष्टमी महाशिवरात्री, साउने र माघे संक्रान्ति, चैते दशैं, बकर इद, बुद्ध जयन्ती आदि यहाँका चाडपर्व आफ्नो धर्म अनुसार मनाउने गरेको पाईन्छ ।

१.२ गाउँपालिकाको स्थापना

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रीको संयोजकत्वमा गठित समितिले मिति २०७३/११/२० मा पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा नेपाल सरकारले मिति २०७३/११/२२ मा साविकका काभ्रा, काँरागिठी फलावाड र त्रिवेणी गा.वि.स.लाई समावेश गरि त्रिवेणी गाउँपालिका घोषणा गरिएको हो। साविकको त्रिवेणी फलावाड गा.वि.स.को मिलन बिन्दु र हाल त्रिवेणी गाउँपालिकाको केन्द्र रहेको लुहाम बजार नजिकै त्रिवेणी धाम अवस्थित छ। यस क्षेत्रको पवित्र धामको रूपमा रहेको यसै त्रिवेणीधामबाट यस गाउँपालिकाको नामाकरण गरिएको हो। त्रिवेणी गाउँपालिकाको संरचना अनुसारको वडा विभाजन तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

त्रिवेणी गाउँपालिकाको वडा विभाजन

समावेश भएका साविक गाविस	साविक वडा नं	कायम भएका वडा नं
काभ्रा	१-९	१
कारागिठी	१-९	२
फलावाड	१-५	३
फलावाड	६-९	४
त्रिवेणी	१-६	५
त्रिवेणी	७-९	६

१.३ राजनैतिक तथा प्रशासनिक

को उपधारा (३) बमोजिम गठित गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या र सिमाना निर्धारण आयोगले मिति २०७३/०९/२२ मा पेश गरेको प्रतिवेदन र नेपाल सरकारको मिति २०७३/१०/२२ को निर्णय अनुसार माननीय संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रीको संयोजकत्वमा गठित समितिले मिति २०७३/११/२२ मा साविकका काभ्रा, काँरागिठी, फलावाड र त्रिवेणी गा.वि.स. समावेश गरी जम्मा ६ वडाहरू कायम गरी त्रिवेणी गाउँपालिका स्थापना गरेको हो। हाल यस गाउँपालिकाको राजनैतिक तथा प्रशासनिक केन्द्र लुहाम बजारमा रहेको छ।

१.४ भौगोलिक अवस्थिति

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

६

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सल्यान जिल्लामा अवस्थित यस त्रिवेणी गाउँपालिका भौगोलिक क्षेत्रको हिसाबले मध्यपहाडी क्षेत्रमा पर्दछ । त्रिवेणी गाउँपालिका नेपालको मानचित्रमा २८°०५' देखि २८° २०" उत्तरी आक्षांशसम्म र ८२° ०८" देखि ८२° २०" पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ। यो गाउँपालिका समुद्री सतहबाट ७८३ देखि २,१०७ मिटरसम्मको उचाइमा फैलिएको छ।

१.५ भू-बनावट

गाउँपालिकाको केही भू-भाग बेसी, केही शिवालिक र उच्च पहाडी क्षेत्र रहेको छ। भू-आकृतिमा भएको यस फरक अनुसार यस गाउँपालिकालाई तीन क्षेत्रमा विभाजन गर्न सकिन्छ ।

(क) बेसी

नदीले बनाएका फाँटहरूका साथसाथै केही ठूला खोलाहरूले बनाएको भाग नै यस क्षेत्रमा पर्दछन् । पहाडको फेदमा रहेको खुल्ला समथर खेतीयोग्य जमीन यस क्षेत्र अन्तर्गत पर्दछ। भौगोलिक इतिहासको पछिल्लो चरणमा निर्मित भू-भाग भएको हुँदा यो क्षेत्र कमजोर र भूस्खलनशील रहेको छ। यस क्षेत्रमा यस गाउँपालिकाको ७८३ मिटरदेखि १००० मिटरको उचाइ रहेको क्षेत्र पर्दछ ।

(ख) शिवालिक क्षेत्र

यस गाउँपालिकाको अधिकांश भू-भाग शिवालिक क्षेत्रमा पर्दछ। यहाँको भू-भाग पत्रे चट्टान एवं माटो ढुंगाको समिश्रणले भरिएको छ। यस भू-भागमा वनजङ्गलको मात्रा अत्यधिक छ। प्रायः मानव वस्तीको प्रधानतः रहेको क्षेत्र हो। समुद्री सतहबाट १००० देखि १५०० मिटर सम्मका मोडदार पहाडहरू यस क्षेत्र अन्तर्गत पर्दछन्।

(ग) उच्च पहाडी भू-भाग

समुद्री सतहबाट १,५०० मिटरदेखि २,१०७ मिटरसम्म उचाई रहेको यो भू-भाग कडा चट्टान कठीन धरातलीय स्वरूप भएका कारण मानववस्ती यहाँ कम रहेको छ। उच्च पहाडी श्रृंखलाहरू र झाडी बुट्यानले यस क्षेत्रलाई ढाकेको छ।

१.६ माटोको बनावट र उर्वराशक्ति

यस गाउँपालिकाको भौगोलिक बनावटको अवस्थालाई हेर्दा यहाँको अधिकांश माटोमा उब्जाउ क्षमताको कमी देखिन्छ । यहाँ बढी मात्रामा बलौटे, कडा चट्टान तथा नदी वेशीहरूमा बलौटे दोमट र खेतीयोग्य माटो पाईन्छ । गाउँपालिकाको दक्षिणी भागमा महाभारत पर्वतको अग्रभाग तथा चुरे पर्वत समेत पर्ने हुँदा कमजोर बनावटको बलौटे तथा खिईने खालको ढुङ्गाहरूको बढी मात्रामा वर्चस्व रहेको देखिन्छ जसमा उब्जाउको सम्भावना ज्यादै न्यून रहन्छ। यसका अलावा, गाउँपालिकाको उत्तरी, पूर्वी तथा पश्चिमी भाग महाभारत श्रृंखलामा पर्ने हुँदा यहाँ Phyllites, Schist, Quartzite, Lime stoneको मात्रा अत्यधिक रहेको छ, यस क्षेत्रमा समेत उत्पादनको सम्भावना न्यून रहन्छ । तथापि, पहाडी टार तथा नदी, वेशीहरू उत्पादनका

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

७

खुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

दृष्टिकोणले ज्यादै सम्भावनायुक्त देखिन्छन् । समग्र देशको नमूना अध्ययनका आधारमा यस गाउँपालिकाको माटोको प्रकार र उर्वरताको बारेमा निम्नानुसार पाइन्छ ।

क) पाँगो माटो

यहाँका नदी बेसीहरुमा पाँगो माटोको प्रचुरता छ । जहाँ पर्याप्त अन्न उत्पादन र तरकारी बालीको संभावना छ । नदीहरुले बगाई ल्याएको सडेको पातपतिङ्गर र अन्य कम्पोष्ट मलजन्य पदार्थलाई छेउछाउका तटवर्ती भागमा निक्षेप गर्दै जाँदा यी भागहरु अत्यधिक उब्जाउयोग्य रहेका छन् । तथापि, वर्तमान समयमा रासायनिक मलको व्यापक प्रयोगको कारण यहाँको माटोमा अम्लीयता वृद्धि भई उत्पादन हासको स्थिति देखापरेको छ । लगातार भू-क्षय तथा वन विनाशका कारण नदीहरुले चून हुंगा, बलौटे, गेय्यानयुक्त पदार्थहरु निरन्तररूपमा निक्षेप गर्दा पाँगो माटोको गुणस्तरमा विस्तारै हास आइरहेको छ ।

ख) बलौटे माटो

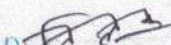
यो माटो बालुवा, कंकड र हुंगा मिश्रित माटो हो । यो उब्जाउको दृष्टिकोणले न्यून कोटीको मानिन्छ । विशेष गरी गाउँपालिकाको पहाडी भागहरुमा यो माटोको बाहुल्यता छ । अपेक्षाकृत कम मात्रामा मात्र दलहन र मकै बालीको मात्र यहाँ उत्पादन हुन्छ । यहाँ सिँचाइको समेत अभाव रहेको छ । यहाँको माटोको बनावटमा हुँजा माटो, कंकड, चुना, फलाम, जीवाष्मको तत्व नभएको माटोको प्रचुरता हुन्छ । उब्जाउको दृष्टिकोणले यहाँको माटोमा नदी बेसीतिर धान, गहुँ, मास, मकै, मध्य पहाडी भागतिर मकै, दलहन र उच्च भागतिर आलु, जौ आदि उत्पादन हुने गर्दछ ।

१. अवधारणा तथा परिभाषा

तपाईं हामीले बोलीचालीमा प्रयोग गर्ने भाषाको माध्यमबाट पनि क्षमता विकासको अवधारणालाई वृभङ्गन र

परिभाषित गर्न सकिन्छ । हामीले भनिरहेका हुन्छौं यो टंकीको क्षमता ५०० लिटर हो । यो भैंसीको दुध उत्पादनक्षमता प्रतिदिन १० लिटर हो । नेपालका नदीहरुको जलविद्युत उत्पादन क्षमता जलविद्युत परियोजनाको विद्युतउत्पादन ३००० मेगावाट हो आदि । यहाँ उल्लेख गरिएको टंकीको पानी जम्मा गर्ने क्षमता, भैंसीको दुध दिनेक्षमता तथा नदीको जलविद्युत उत्पादन गर्ने क्षमता जस्तै हरेक व्यक्ति तथा कार्यालयको पनि आफ्नै क्षमता हुन्छ । फरक फरक वातावरणमा एउटा व्यक्ति तथा कार्यालयको फरक फरक क्षमता हुन्छ । एउटा आदर्श अवस्थामा अर्थातएउटा व्यक्तिलाई काम गर्न चाहिने सबै खाले वातावरण उपलब्ध भएको अवस्थामा उसले सम्पादन गर्न सक्ने कामनै उसको क्षमता हो । त्यस्तै ऐन, नियम तथा कानूनले दिएको जिम्मेवारी बमोजिम एउटा कार्यालयले कत्तिको कुशनतापूर्वक कति काम सम्पादन गर्न सक्छ त्यही त्यो कार्यालयको क्षमता हो ।

क्षमता विकास भनेको एउटा प्रक्रिया हो जसको माध्यमले एउटा व्यक्ति, संघसंस्थाहरुले आफ्नो संस्थाको

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

उद्देश्य, अपेक्षित नतिजा अनुसार आफू नो ज्ञान, सीप, अवधारणा तथा व्यवहारमा परिवर्तन ल्याउँछुन । आफूले

सम्पादन गर्ने कामलाई थप सक्षमतापूर्वक गर्नका लागि उनीहरूलाई आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप, व्यवहार, उपकरण,श्रोत साधन, उत्प्रेरणा आदिलाई क्षमता विकास भनिन्छ । क्षमता विकासले कुनै अफिस वा संस्थामा काम गर्नेमानिसहरूलाई आफूले जिम्मा पाएको कामको सन्दर्भमा आवश्यक पर्ने सबै सूचना, ज्ञान तथा त्यसलाई प्रयोग गर्नेसीपको बारेमा जान्ने बुझ्ने अवसर प्राप्त गर्दछन । क्षमता विकास भनेको ज्ञान तथा सीपको आर्जन मात्र होइन । कुनै पनि अफिसको कर्मचारी तथा कार्यालयमा रहेको आपतकालीन अवस्थासंग जुध्न सक्ने सामर्थ्य पनि हो । समस्याबाट मुक्ति हुने, संभावनाको खोजी गर्ने, नयां ज्ञान र प्रविधिको खोजी गर्ने, नयां प्रविधिसंग तादाम्यता गर्नेतथा निश्चित अवधिभित्र हासिल गर्नु पर्ने लक्ष्य, सूचक हासिल गर्नका लागि उपयुक्त टिम निर्माण गर्नु पनि क्षमताविकास हो भनिएको छ । क्षमता विकास वाह्य भन्दा पनि आन्तरिक पक्षहरूसंगको अन्तर्क्रिया, छलफलबाट तय हुनेभएकोले यो आन्तरिक हुन्छ । यो एउटा कार्यालय तथा यस अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरूको आन्तरिक परिवर्तनप्रक्रिया हो । क्षमता विकासलाई पनि धेरै किसिमले वर्गिकरण गर्न सकिन्छ । यसको तहका हिसावले व्यक्तिगत तह,संस्थागत तह, समुदायको तह गरी एकातर्फ विभाजन गर्न सकिन्छ भने अर्कोतर्फ आर्थिक श्रोत चाहिने, नचाहिने,तालिम चाहिने नचाहिने गरी पनि वर्गिकरण गर्न सकिन्छ । एउटा कार्यालयभित्र गरिने क्षमता विकास मध्ये धेरैकामहरू विना पैसा पनि गर्न सकिन्छ ।

यु.एन.डि.पि.ले क्षमता विकासलाई एउटा उपयुक्त वातावरणको श्रृजनाको रूपमा लिएको छ । आवश्यक नीति, कानूनीढाँचा, संस्थागत विकास, समुदाय विकासको ढाँचा, मानवीय विकास, व्यवस्थापकीय क्षमता प्रवर्धन आदिको समुचितप्रयोगबाट प्राप्त उपयुक्त कार्य वातावरणलाई क्षमता विकासको रूपमा परिभाषित गरिएको छ ।

विश्वव्यापी रूपमा सन १९६० देखि व्यक्तिगत क्षमता विकासको शुरुवात भएको देखिन्छ भने सन १९८०

सा आएर संस्थागत विकासको शुरुवात भएको पाइन्छ । पाउलो फेरोको आलोचनात्मक चेतनाको नयां दर्शनलेसमुदायको शशक्तिकरण तथा सहभागितालाई जोड दिएको देखिन्छ । उनको विचार अनुसार शिक्षामा आमूल परिवर्तनल्याउनका लागि सबै कुरा जानेको शिक्षकले एउटा अनजान विद्यार्थीलाई पढाउनु भन्दा एउटा अनजान र अर्कोअनजान विद्यार्थी बीचको छलफल र वहसबाट उनीहरूले वढी सिक्छन भन्ने सिद्धान्तले संसारभरि तहल्का नै पिटयो । उनको सिद्धान्त सामाजिक समावेशीकरण, शशक्तिकरण तथा सहभागिताका हिसावले निकै प्रख्यात छ । सन १९८० को दशकमा विशेष गरी अति गरिव तथा विकासोन्मुख देशहरूमा गरिव र धनी बीचको खाडलमात्र बढेन यसले उनीहरू बीचको सामाजिक असमानता, सामाजिक न्यायको दुरी पनि बढाएकोले पनि क्षमता विकासयोजनाको आवश्यकता भएको कुराहरू हामीले विभिन्न साहित्यमा पाउँछौं । त्यस्तै सन १९९० को दशकमा दीगोविकासलाई जोड

दिइएको पाइन्छ । यसले विशेष गरी विकासका तीन आयामहरू: सामाजिक, वातावरणीय तथा आर्थिक पक्षलाई सन्तुलित रूपमा लानका लागि क्षमता विकासको परिकल्पना गरेको छ । दीगो विकासका ४ स्तम्भहरू पृथ्वी, मानव, समृद्धि, शान्ति र साझेदारीलाई समेटि अघि लानका आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप तथा व्यवहारलाई क्षमताविकासको रूपमा लिन सकिन्छ । दीगो विकासका १७ लक्ष्यहरूलाई स्थानीयकरण गरी दीर्घकालीन योजना तथारणनीति बनाउँदा ती लक्ष्यहरूलाई स्थानीयकरण गर्न आवश्यक सीप तथा ज्ञानलाई पनि क्षमता विकासको रूपमा बुझ्नु पर्ने हुन्छ । विश्व जगतमा वातावरण तथा जलवायु परिवर्तनमा आएको आकस्मिक परिवर्तनले पृथ्वीमा पार्नसक्ने नकारात्मक प्रभाव तथा असरहरूलाई मध्यनजर गरी दीगो विकासका १७ वटा लक्ष्यहरू तय गरिएको छ । यसले विशेष गरी समुदायमा शशक्तिकरण, जनसहभागिता, मागमा आधारित बटम अप योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनआदिमा जोड दिन्छ । ज्ञान, उत्तरदायित्व, नेतृत्व, संस्थागत प्रबन्ध, क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन तथा मूल्याङ्कन क्षमता विकासका अवयवहरू हुन ।

क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य

- गाउँपालिकामा रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूँजीगत श्रोतसाधनहरूको उच्चतम प्रयोगवाट त्रिवेणी गाउँपालिकाकावासी जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन ल्याउन ।

उद्देश्य:

- गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारी, शाखा तथा विभिन्न समितिहरूको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।
- गाउँपालिकाको संस्थागत विकासमा सहयोग पुऱ्याउने ।
- गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरू, शाखा तथा विभिन्न समितिहरूको कार्यसम्पादनमा सुधार ल्याउने ।
- गाउँपालिकाले निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने योजना, आयोजनाहरूमा दीगोपन ल्याउनका लागि सहयोग गर्ने
- गाउँपालिका र समुदाय बीचको अन्तर्सम्बन्ध सुदृढ गर्न सहयोग गर्ने ।

महत्व:

कुनै पनि संस्था समयानुकुल हुन तथा राम्रो कार्यसम्पादन गर्नका लागि सबै भन्दा पहिला सो संस्थाले

संस्थागत विकासलाई आत्मसात गरेको हुनु पर्छ । संस्थाभित्र कुन कुन शाखाहरू छन्, शाखामा के कस्ता जनशक्तिहरू छन्, संस्थालाई सुदृढ बनाउनका लागि कार्यालयले के कस्ता नीति, नियमहरू बनाएको छ र ती नीतिहरूको सहीरूपमा पालना भएको छ कि छैन जस्ता प्रश्नहरूको खोजी गरिनु जरुरी छ । संस्थाभित्र भएका विभिन्न संरचनाहरूको भूमिका स्पष्ट रूपमा व्याख्या गरिएको छ वा छैन । संस्थामा कार्यरत

तिलक रावल
अधिकत छैठौं

१०

खुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

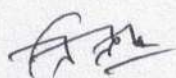
कर्मचारी, पदाधिकारी, समितिका सदस्यहरुलेतालिम पाएका छन् कि छैन । कार्यालयभित्र तथा बाहिर रहेका एजेन्सीहरुसंगको सम्बन्ध कं कस्तो छ भन्ने विषयलेपनि संस्थाको कार्यसम्पादन जोडिन्छ । संस्थाको संस्थागत कार्यसम्पादन अभिवृद्धि गर्नका लागि पनि क्षमता विकासयोजनाको आवश्यकता भएको हो ।

सामान्यतया स्थानीय तहलाई एउटा जटिल संस्थाको रुपमा लिने गरिएको छ । समय समयमा परिवर्तन हुने

नीति नियम, बहुसरोकारका क्षेत्रहरुको मुद्दाहरुसंग यसको अन्तर्सम्बन्ध, कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको अनौठोसंगमबाट सञ्चालित कार्यालय, स्थानीय तहमा हुने विभिन्न राजनैतिक प्रभाव, स्थानीय तहप्रति धेरै व्यक्ति तथासंस्थाहरुको अन्तर्निहित स्वार्थ, एकल राज्य व्यवस्थाबाट गणतन्त्रात्मक व्यवस्थामा भएको पर्दापण आदि कारणलेस्थानीय तहलाई जटिल बनाएको छ । त्यसमा पनि बेनीघाट रोराड गाउँपालिकाको जातिगत, धार्मिक, सांस्कृतिकतथा भौगोलिक विविधताले पनि यसलाई सुन्दर मात्र बनाएको छ यसलाई अर्को कोणबाट जटिल पनि बनाएको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा नेपालको संविधान २०७२ ले गाउँपालिकालाई २२ वटा एकल अधिकारप्रदान गरेको छ भने १५ वटा साझा अधिकारहरु प्रदान गरेको छ । यसले एकातर्फ १५ वटा अधिकारहरुका लागिसंघ तथा प्रदेशसंग समन्वय, सहकार्य, सहमति गर्नु पर्ने देखिन्छ भने संविधानले प्रदान गरेका २२ वटा एकलअधिकारहरुलाई जनताको जीवनमा साँचो परिवर्तन आउने गरी बहुसरोकारवालाहरुको सहमति र सहकार्य अनुरूपकार्यान्वयनमा ल्याउन जरुरी छ । यसरी विभिन्न संवैधानिक, कानूनी, प्रशासनिक आदि जटिलताहरुसंग जुध्दै आफनादैनिक कार्यहरुलाई प्रभावकारी रुपमा अघि बढाउन आवश्यक छ । जटिलताहरुको बीच पनि सरलताको खोजी गर्नेकार्यको अर्को नाम हो क्षमता विकास योजना । हरेक संस्थाले आफूलाई आफनो सन्दर्भ अनुसार ढाली समयानुकुलपरिवर्तन गर्न जरुरी छ । परिवर्तन सजिलो प्रक्रिया होइन । परिवर्तन उकाली चढे जस्तो हो । परिवर्तन समयानुकुल,सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, पर्यावरणीय अवस्था अनुकूल हुनु पर्छ । यी सबै जटिलता, चुनौतिहरुको बीचमा पनि यदि परिवर्तनको स्पष्ट खाका हुन सक्यो भने यसले गाउँपालिकालाई स्पष्ट दिसाबोध गर्छ अनि परिवर्तनका लागि उत्प्रेरित गरिरहन्छ ।

गाउँपालिकाभित्र भएका शाखा, शाखामा कार्यरत कर्मचारी, कर्मचारी कर्मचारी बीचको सहकार्य, असल

सम्बन्ध, उनीहरुको कार्यसम्पादन, विषयगत अन्तर्सम्बन्धका लागि समन्वय आदि कुराहरुले गाउँपालिकाको क्षमतामाअसर पर्छ । हेर्दा कर्मचारी बैठक, समीक्षा बैठक केही होइन जस्तो लाग्छ तर यसलाई प्रभावकारी अनि सहभागितात्मकरुपमा प्रयोग गर्न सक्ने हो भने क्षमता विकासको यो एउटा ठुलो औजार बन्न सक्छ । गाउँपालिकाले गर्ने हरेक कामको समय सीमा हुन्छ । समय सीमाभित्र काम सिद्धाउनका लागि हरेक शाखा

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

११

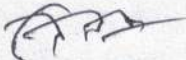

खुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सुसंगठित हुन जरुरी छ । एउटा युद्धमा जाने सिपाहीहरूलाई चाहिने सबै उपकरण साथमा लिएर गए जस्तै गाउँपालिकामा काम गर्ने हरेक शाखा, उपशाखाहरूले समयमा कार्ययोजना बनाई काम गर्नु पर्ने हुन्छ । तर सो कामगर्नका लागि उनीहरूलाई उनीहरूको सो कामका लागि चाहिने ज्ञान, सीप, सूचना, उपकरण आदिले बाधा पु-याएकोहुन सक्छ । यसरी समयमा कार्यसम्पादन गर्न बाधा पु-याउने बाधक तत्वहरू पहिचान गरी त्यसलाई हटाउनका लागिपनि क्षमता विकास योजना चाहिएको हो । गाउँपालिकाले गर्ने सबै कामहरू छोटो प्रकृतिका हुँदैनन । केही कामहरूदीर्घ प्रकृतिका हुन्छन । यस्ता दीर्घ प्रकृतिका कामहरू गर्न गाउँपालिकाले आफ्नो मात्र संस्थागत विकास नगरीसमुदायको पनि संस्थागत विकास गर्न जरुरी हुन्छ । भनिन्छ, अरुको विकासमा काम गर्नेहरूले, अरुलाई परिवर्तन गर्नेहरूले पहिला आफूलाई परिवर्तन गर्न जरुरीहुन्छ । आफूले आफैवाट सिक्ने, नजिकका छिमेकी गाउँपालिका वा वडा कार्यालयहरूवाट भएका राम्रा कामहरूवाटसिक्नका लागि हामीमा सिक्ने वानीको जरुरी हुन्छ । क्षमता विकास योजनाले स्वसिकाईको प्रवर्धनमा जोड दिन्छ । साथसाथै गाउँपालिकामा भएका विलक्षण प्रतिभा तथा क्षमता भएका कर्मचारीहरूको क्षमतालाई आत्मसात गरीउनीहरूलाई कामका लागि थप उत्प्रेरित गर्नका लागि पनि क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता पर्दछ । एक पटक एउटा सस्थाका २ जना जवा नियमित तहका कर्मचारीहरू बीच विवाद भएछ । सस्थाका निर्देशकलेभनेछन् कर्मचारीको क्षमता विकासमा खर्च गरेर के गर्ने अर्को वर्ष यो संस्था छोडेर गए भते विनीहरूका लागिलगानी गरेको रकम बेकार जान्छ । उतको प्रश्नको उत्तर दिदै व्यवस्थापकले भनेछन: यदि क्षमता नभएकास कामका लागि उत्प्रेरित नभएका कर्मचारीहरू सधैं भरि यही सस्थासा कसी रहे भने के होला / भनेर प्रतिपन्न गरेछन । त्यसैले एक संस्थालाई थप बलियो र जनसेवासँत्री प्रतिकलगूलक बनाउने हो भते क्षमता विकास योजनाको आवश्यकताछ । अर्को सत्य के हो भने जति गाउँपालिका कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरू यहाँको विकासका लागि सहयोगीबन्न सक्छन त्यति नै उनीहरू बाधक पनि बन्न सक्छन । उनीहरूलाई विकासको बाधक भन्दा पनि सहयोगी, सहजकर्ताबनाएर लान जरुरी छ । उनीहरूलाई सहजकर्ता बनाएर लान सक्तियो भने यसले स्थानीय स्वामित्व वढाउन पनिसहयोग गर्छ । वास्तवमा कर्मचारीका अतिरिक्त सरोकारवालाहरूको क्षमता विकासमा पनि हामीहरूले जोड दिनु पर्छ । क्षमता विकास भन्ना साथ हामीकहाँ तालिम गोष्ठी मात्र भनेर बुझ्ने चलन छ । क्षमता विकास भनेको एउटा

। फाँट र अर्को फाँटको बीचमा सुमधुर सम्बन्ध कायम गर्न, अन्तर समन्वय र साझेदारी बढाउनका लागि गरिने कार्यपनि क्षमता विकासमा पर्दछ । कर्मचारी, जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूको कामका लागि प्रतिबद्धताको तहबढाउनका लागि पनि क्षमता विकास कार्यक्रमको आवश्यकता छ । अर्को हामी सोच्छौं क्षमता विकासका लागि पैसानै चाहिन्छ भन्ने छैन । गाउँपालिकाभित्र भएका कतिपय समस्याहरू पैसा विना पनि समाधान गर्न सकिन्छ । गाउँपालिकामा कार्यरत शाखा, गाउँपालिकाका वडा कार्यालय, जनप्रतिनिधि, सरोकारवालाहरूको कार्यसम्पादनजति बढ्छ उति नै बढी गाउँपालिकाको कार्यसम्पादन बढ्छ । क्षमता विकास कार्यक्रमहरूले मानिसहरूलाई कामका

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

१२

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

लागि उत्प्रेरित गर्छ । जब एउटा काम राम्ररी सम्पादन हुन्छ, त्यसको बहुगुणात्मक प्रभाव हुन्छ । अर्थात् एउटा राम्रो

कामले अरु धेरै राम्रा कामहरूका लागि मार्ग प्रशस्त गर्छ । कार्य सम्पादनलाई विभिन्न तहहरूबाट मूल्याङ्कन गर्न जरुरी छ । कार्यसम्पादनलाई व्यक्तिगत, संस्थागत तथा सामुदायिक विकास आदि तहबाट हेर्न जरुरी छ ।

क्षमता विकास योजनाको औचित्य

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा १०२ को उपदफा २ बमोजिम गाउँपालिकाले आफ्नो अधिकारविषयमा ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउन पाउने प्रावधान रहेको र क्षमता विकास

योजना आफैमा गाउँपालिकाका लागि एउटा फेमवर्क भएकोले पनि कानूनतः यसको तर्जुमा अपरिहार्य छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को प्रस्तावनामा उल्लेख भए बमोजिम विकासमा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न तथा दीगो विकासको अवधारणालाई

आत्मसात गर्नका लागि गाउँपालिकाले सबै कर्मचारी, पदाधिकारी, समिति, उपसमितिहरूको मनोबल उच्च राखी

राख्नु पर्ने हुन्छ । गुणस्तरीय कामका लागि मानिसहरूको मनोबल उच्च राखी राख्नका लागि उनीहरूका लागि तालिम, क्षमता विकास बैठक, असल कामका प्रेरणा, उनीहरूले गरेको काममा पृष्ठपोषण, कोचिङ्ग तथा उत्प्रेरणाको आवश्यकतापर्दछ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा उल्लेखित स्थानीय सरकारका कामकारवाहीहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि हरेक शाखा, शाखाका कर्मचारी, विभिन्न समितिका पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरूसंग निश्चित क्षमता, आवश्यक उपकरण तथा काम गर्ने वातावरणको जरुरत पर्दछ जस्तै उदाहरणका लागि सहकारीसम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून तथा मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन, स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमताविकास गर्ने काम गाउँपालिकाको भनी उल्लेख गरिएको छ । यसरी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड निर्माण गरी त्यसलाई कार्यान्वयनमा लानका लागि गाउँपालिकाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई निश्चित क्षमताको आवश्यकता पर्दछ । यदि उनीहरूलाई समयमै सो क्षमता प्रदान गर्न सकिएन भने यात उनीहरूले वाहिरी पक्षको भरपर्नु पर्ने हुन्छ यात ती कामहरू सम्पादन हुन सक्दैन । त्यस्तै स्थानीय तहलाई राजस्व परिचालन, योजना कार्यान्वयन, राजस्व प्रवर्धन, प्रोत्साहन, संगठन विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन, उपयोग, वृत्ति विकास, स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख व्यवस्थापन, प्रशोधन र प्रयोग, आयोजनाहरूको अध्ययन, अनुसन्धान र प्रभाव मूल्याङ्कन, पर्यटन क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रवर्धन, आधारभूत

तिलक रावल
अधिकत छैठाँ

१३

खुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

र माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धि व्यवस्थापकीय कार्य, स्वास्थ्य तथा सरसफाई, स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, सिँचाई निर्माण, त्यायिक मध्यस्थता, कृषि तथा पशुपालन, कृषि प्रसार, स्वास्थ्य, लघु तथा साना उद्योग आदि सम्बन्धि काम उल्लेख गरिएको छ । यी सबै कामलाई यसको परिमाण, जटिलता, यसका लागि चाहिने प्राविधिक तथा प्रशासनिक क्षमताका हिसावले गहिरिएर हेर्ने हो भने यो साँच्चै योकुनै मन्त्रालयले गर्ने काम भन्दा कम छैन । तर यसलाई प्राथमिकिकरण गर्न सकियो, कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई कामका लागि सक्षम तुल्याउन सकियो भने यी असंभव छैनन, त्यसैले गाउँपालिकालाई थप प्रतिष्पर्धी, योग्य र राम्रो कार्य सम्पादनका लागि क्षमता विकास योजनाको जरुरत भएको हो ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ५४ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्बन्धि व्यवस्थाको दफा १ मा गाउँपालिकाको प्रशासनिक तथा आर्थिक नियन्त्रण गर्ने भनी उल्लेख भएको, सार्वजनिक खरिद योजना, कर्मचारीसमायोजन लगायतका कामहरू उल्लेख गरिएको छ । क्षमता विकास योजनाले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई प्रशासकीय व्यवस्थापनमा धेरै सहयोग पुऱ्याउँछ ।

क्षमता विकास योजनाको सीमा:

त्रिवेणी गाउँपालिका जातिय, धार्मिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक, लैङ्गिक, भाषिक, विविधताले भरिएको गाउँपालिका मात्रै नभई राजधानीको नजिकै अवस्थित गाउँपालिका भएकोले विभिन्न खालका राजनैतिक प्रवाहबाट प्रभावित हुन सक्ने गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारी, विषयगत शाखाका कर्मचारी, संघसंस्था तथा सीमित सेवाग्राहीहरूसंगको छलफल, अन्तरक्रिया तथा अनुभवका आधारमा तयार गरिएकोले यसले वृहत्तर क्षेत्रको चासो, गुनासोलाई सम्बोधन गर्ने खालका क्षमता विकासका प्याकेजहरूलाई राख्न छुटेको हुन सक्छ । क्षमता विकास योजना निर्माण गर्दा हालसम्म गाउँपालिकाले निर्माण गरेका ऐन नियम तथा कार्यविधिहरूलाई आधार मानी यो योजना निर्माण गरिएको छ । तर अहिले पनि गाउँपालिकामा कतिपय कानूनहरू बनाउने क्रममा रहेकोले यसले वृहत्तर क्षेत्रलाई नसमेट्न सक्छ । यो क्षमता विकास योजनामा परिलक्षित गरिएका कार्यक्रम, क्रियाकलाप, सम्पन्न गर्न आवश्यक पर्ने श्रोत तथा साधनका लागि स्थानीय सरकारसंग मात्र पर्याप्त श्रोत साधन नहुन सक्ने भएकोले संघ तथा प्रदेश सरकारमा पनि निर्भर पर्नुपर्ने हुन सक्छ । क्षमता विकास योजनामा भएका कतिपय क्रियाकलापहरूका लागि श्रोतको आवश्यकतानुसार तर कार्यालयमा कार्यरत पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको प्रतिवद्धताको आवश्यकता हुने भएकोले सो प्रतिवद्धता प्रयास हुनेछ भन्ने आशा राखिएको छ । क्षमता विकास योजना मूलतः गुणात्मक जानकारी, अभिमुखिकरण, उत्प्रेरणा, अभियान तथा प्रविधिहरूलाई वढी प्रयोग गर्ने हिसावले बनाईएको छ । लामो तालिमहरूले कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू खासै बस्न नसक्ने र बसे पनि उनीहरूले गुणात्मक समय दिन नसक्ने भएकोले कर्मचारी, पदाधिकारी, समिति तथा उपसमितिहरू बीच हुने अन्तर्क्रिया, छलफल, अभिमुखिकरण, एक अर्काबाट सिकाईको आदान प्रदान, प्रविधि आदि विषयमा वढी ध्यान दिन परेको हो

। क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्दा यसको कर्मचारीहरूको लागि चाहिने श्रोत तथा साधन उपलब्ध हुन्छन् भन्ने अवधारणाका आधारमा निर्माण गरिएकोले उपलब्ध नभएको अवस्थामा श्रोत तथा साधनको जोखिम बढ्न सक्छ

। क्षमता विकास योजना निर्माण गर्दा नयाँ प्रस्तावित कार्य विभाजन नियमावलीलाई आधार मानी शाखागत कार्यविवरण तयार गरिएकोले यो योजना कार्यान्वयन हुने बेलासम्म कार्य विभाजन नियमावली तथा शाखाहरूमा कुनै थपघट भएमा यो योजनाको प्रभावकारितामा असर पर्न सक्छ ।

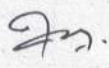
विधि तथा प्रक्रिया

गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयार पार्नु भन्दा अगाडि यसै योजनाको अनुसूची १ मा उल्लेख गरिएको शाखागत क्षमताको लेखाजोखा फर्मको प्रयोग गरिएको छ जसलाई क्षमता विकास योजना तर्जुमा

ढाँचा भनिन्छ, जसमा शाखाको नाम, शाखाको कार्यविवरण, सो कार्यविवरणले उल्लेख गरेका प्रमुख कामहरू सम्पादनको अवस्था, सो शाखाबाट अपेक्षा गरिएका उपलब्धीहरू, खाडल, प्रस्तावित क्षमता विकास कार्यक्रम तथा लागत आदिको आधारमा शाखा प्रमुख, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख, वडा सचिव तथा विषयगत शाखाका कर्मचारीहरूसंग छलफल गरी एउटा निचोड निकालिएको छ ।

गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्यसँग विभिन्न समयमा गरिएको छलफललाई क्षमता विकास योजनाको आधारको रूपमा लिइएको छ । त्यसका अतिरिक्त वडाध्यक्ष, शाखा प्रमुख तथा वडा कार्यालयका सचिवहरूले काम गर्ने सिलसिलामा भोगेका विभिन्न समस्याहरूलाई पनि आधारको रूपमा लिइएको छ साथै वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम, आवधिक योजना, त्रिवेणी गाउँपालिकाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनलाई समेत यो योजना निर्माणको आधारको रूपमा लिइएको छ ।

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

खुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकासको तर्कगत ढांचा १

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा मा रहेका मानवीय,आर्थिक,सामाजिक,पूजीगत श्रोतसाधनहरूको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ ।	हालको शासकीय प्रबन्ध प्रासाङ्ग ६.५ बाट बढेर ९.० पुग्ने छ ।	वेभसाइट,स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन स्थानीय राजपत्रको प्रति	महामारी भएमा
नतिजा	१ गा.पा को शासकीय प्रबन्ध पारदर्शी, उत्तरदायी तथा सक्षम भएको हुनेछ ।	१२५ वटा कानून प्रकाशित गरिएको हुनेछ ।	राजपत्र कपी, वेभसाइट,सूचना पाटी	महामारी भएमा
प्रबन्ध	उपलब्धी १.१ सबै कानून राजपत्रमा प्रकाशन भएको हुनेछ ।	अधिकृतस्तरको कर्मचारीलाई कार्याजिम्मेवारी प्रदान गरिनेछ ।	पत्र, कापाको निर्णय,कानून सम्बन्धी कार्यदलको माइन्चुट	महामारी भएमा
क्रियाकलाप	१.१.१ कानूनहरूलाई राजपत्रमा प्रकाशन गर्नका लागि अल्पकालिन सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	गा.पा ले अनुगमन, सार्वजनिक सुनुवाई,सार्वजनिक परीक्षण	वेभ साइट , सुशासन बुलटिन,सुचना, का.पा बैठक निर्माण पाटी	महामारी भएमा
उपलब्धी १.२	गा.पा को आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढ भएको हुनेछ			

१६

१३.

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

धुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

		सा.प, आलेप सम्बन्धी कार्यवाही तथा सुशासन बुलेटिन प्रकाशन गरेको हुनेछ ।			
क्रियाकलाप	अनुगमन समिति तथा कर्मचारीहरूलाई अनुगमन निर्देशिकाको बारेमा अनुशिक्षण गर्ने	४० जनालाई अनुगमन निर्देशिकाको बारेमा अनुशिक्षण गरिएको हुनेछ ।	अनुशिक्षण बुलेटिन	माई-न्युट,	बजेट घटेमा
१.२.१	अनुगमन समितिको प्रतिवेदन गाउँपालिको वेभसाइटमा राख्ने	गा.पा का कर्मचारी, अनुगमन समितिका पदाधिकारी, उ.स तथा लाभान्वित वर्गको वीचमा वर्षमा ३ वटा बैठक सञ्चालन गरिनेछ ।	बैठक माई-न्युट, सुशासन बुलेटिन	सुशासन	बजेट घटेमा
१.२.३	त्रैमासिक तथा सार्वजनिक सुनुवाई गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	वर्षमा ३ वटा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गरिएको	सार्वजनिक प्रतिवेदन, वेभसाइट	सुनुवाईको	महामारी भएमा

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

नेपालको प्रवेश, स्वास्थ्य

		हुनेछ ।			
१.२.४	गा.पाको सामाजिक परीक्षणको वार्षिक प्रतिवेदन तयार पार्ने	व्यवस्थित सूचना पाटीको निर्माण गरिनेछ ।	वैभसाइट, परीक्षण प्रतिवेदन	सामाजिक	महामारी भएमा
१.२.५	गापा को सूचना पाटीलाई व्यवस्थित गर्ने	व्यवस्थित सूचना पाटीको निर्माण गरिनेछ ।	सूचना पाटीको प्रतिवेदन	फोटो,	
१.२.६	उ.स हरलाई सार्वजनिक परीक्षण निर्देशिकाको बारेमा अभिमूखिकरण गर्ने ।	हरेक वर्ष सबै उ.स का पदाधिकारीहरलाई सार्वजनिक परीक्षण निर्देशिकाको बारेमा अनुशिक्षण गरिनेछ ।	अभिमूखिकरण वेभसाइट	माई-न्युट,	बजेट घटेमा
१.२.७	आलेप शाखाको कर्मचारीलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने	आलेप शाखाको १ जना कर्मचारीलाई तालिम ।	अभिमूखिकरण माई-न्युट		बजेट घटेमा
१.२.८	गा.पा को चौमासिक रूपमा आलेप गर्ने	गा.पा को आलेप चौमासिकमा गरिनेछ ।	आन्तरिक परीक्षणको प्रतिवेदन		
१.२.९	आलेप प्रतिवेदन गाउँसभा तथा कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्ने	आलेपको संयुक्त प्रतिवेदन गाउँसभामा वर्षमा १ पटक	आलेप प्रतिवेदन, गाउँसभाको निर्णय		महामारी भएमा

तिक्षक इन्डियन अधिकृत हैवी

धुम बहादुर के.सी. पम्पल पशासहीय अधिकृत

		पेशा गरिने छ	गणेश, सत्यवान		
१.२.१०	शाखा प्रमुखहरुको मासिक बैठक सञ्चालन गर्ने	शाखा प्रमुखहरुको बैठक वर्षमा कम्तिमा १० वटा बस्नेछन्	कर्मचारीहरुको मासिक बैठक माई-जुन		
उपलब्धी १.३	सर्वै कानूनहरुको एकिकृत दरस्तावेज तयार भएको हुनेछ	सर्वै कानूनहरुको ५० वटा एकिकृत संग्रह तयार गर्नेछ ।	एकिकृत संग्रहको कपी, वेभ साइट	बजेट घटेमा	
१.३.१	सर्वै कानूनहरुको एकिकृत पुस्तिका वेभसाइटमा प्रकाशन गर्ने	वार्षिक रूपमा प्रकाशित एकिकृत ऐन संग्रह वेभसाइटमा राख्ने	एकिकृत संग्रहको कपी, वेभ साइट	बजेट घटेमा	
१.३.२	राजपत्रमा प्रकाशित सर्वै कानूनहरु वेभसाइटमा राख्ने	१२५ वटा कानूनहरु वेभसाइटमा उपलब्ध हुनेछन्	वेभसाइट		
उपलब्धी १.४	सर्वै नीतिहरुलाई आ.यो, गु.यो वार्षिक योजना आदिमा मूलप्रवाहिकरण गरिएको हुनेछ ।	आ.यो, गु.यो वार्षिक योजना बनेको हुनेछ ।	आवधिक योजना, गुरुयोजना, वार्षिक योजना	बजेट घटेमा	
१.४.१	सर्वै नीतिहरुमा तैससास नीतिलाई	गापाको तैससास नीति तयार	नीति	बजेट घटेमा	

सिन्धु क्षेत्र विकासको कार्यालय
 सिन्धु क्षेत्र विकासको कार्यालय
 कर्णाली प्रदेश, सल्यान

	मूलप्रवाहिकरण गरिएको हुनेछ ।	भएको हुनेछ			
१.४.२	सैससास कार्यावधिको अभिमुखीकरण गर्ने	गापाको ३० जना कर्मचारीहरूलाई सैससास निर्देशिकाको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखीकरण माइन्डट	बजेट घटेमा	

क्षमता विकासको वर्कसंगत ढांचा २ : संगठन तथा प्रशासन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा मा रहेका मानवीय,आर्थिक,सामाजिक,पूजीगत श्रोतसाधनहरूको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ ।			
नतिजा	रसंगठन संगठन तथा प्रशासन कार्य	गापाको हालको शासकीय प्रवन्ध प्रसाङ्क ३.५ बाट बढेर ८.०	वेभसाइट,स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	महामारी भएमा
तथा प्रशासन	पारदर्शी,उत्तरदायी,सबल तथा सक्षम भएको हुनेछ	क्षमता विकास योजना तर्जुमा भई सबै तहलककाको क्षमता विकास भएको हुनेछ	कार्यपालिका विकास योजना तथा क्षमता विकास योजना	महामारी भएमा
उपलब्धी २.१				

सिन्धु क्षेत्र विकासको कार्यालय
 सिन्धु क्षेत्र विकासको कार्यालय
 कर्णाली प्रदेश, सल्यान

सिन्धु क्षेत्र विकासको कार्यालय
 सिन्धु क्षेत्र विकासको कार्यालय
 कर्णाली प्रदेश, सल्यान

		गाउँसभाबाट पारित गरिने, स्थानीय तहबाट पारित गरिने, गाउँपालिका, वडापालिका, वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट पारित गरिने, संघीय तहबाट पारित गरिने।	गाउँसभाबाट पारित गरिने, स्थानीय तहबाट पारित गरिने, गाउँपालिका, वडापालिका, वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट पारित गरिने, संघीय तहबाट पारित गरिने।	गाउँपालिका, वडापालिका, वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट पारित गरिने, संघीय तहबाट पारित गरिने।	गाउँपालिका, वडापालिका, वन्यजन्तु संरक्षण विभागबाट पारित गरिने, संघीय तहबाट पारित गरिने।
२.१.१	क्रियाकलाप	स्थानीय सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी नेपाल सरकारको नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त आदिको विषयमा कर्मचारीहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने ।	गाउँपालिका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू गरी कम्तिमा १०० जनाले सो अभिमुखीकरण कार्यक्रममा भाग लिएका हुनेछन् ।	अभिमुखीकरण प्रतिवेदन	बजेट कम भएमा
२.१.२		संगठन तालिका सार्वजनिक गर्ने	गाउँपालिकाको मुख्य स्थानहरूमा संगठन तालिका टाँसिएको हुनेछ ।	संगठन तालिका	
२.१.३	क्रियाकलाप	हरेक शाखाको कार्यविवरण, अपेक्षित उपलब्धी, कार्यसम्पादन मापनका आधार तयार गर्ने	शाखा प्रमुख, लाई अभिमुखीकरण गरिनेछ ।	कापाको निर्णय, शाखा प्रमुखहरूको बैठकको निर्णय प्रति	महामारी भएमा
२.१.४		पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई कार्यसम्पादन सम्झौता अभिमुखीकरण	शाखा प्रमुख, प्र.प्र.अ लाई अभिमुखीकरण गरिनेछ ।	कापाको निर्णय, शाखा प्रमुखहरूको बैठकको निर्णय प्रति तथा अभिमुखीकरण निर्णय माइन्ड्युट	महामारी भएमा

गण्डकी प्रदेश सरकारको कार्यालय
विश्वी माउन्टेन
केपल्लो प्रदेश, सप्तरी

२.१.५	गैससहरको बैठक बस्ने	कम्तिमा पनि बषमा ३ वटा बैठक सम्पादन गरिनेछ	बैठकको माइन्युट	महामारी भएमा
२.१.६	जनशक्ति क्षमता विकासमा बजेट विनियोजन गर्ने	कुल बजेटको कम्तिमा १ प्रतिशत बजेट जनशक्ति विकासमा लगानी गरिनेछ	वार्षिक बजेट तथा खर्चको प्रतिवेदन	बजेट घटेमा
२.१.७	गापाको सेवाप्रावाहको मापदण्ड तयार पार्ने	गापाले प्रवाह गर्ने सेवाहरु मध्ये कम्तिमा ३ वटा सेवाहरुको मापदण्ड तयार भएको हुनेछ	निर्धारित सेवाका मापदण्ड तथा सूचकहरु, वेभसाइट, मापदण्डको पालन सम्बन्धी समिक्षा प्रतिवेदन	महामारी भएमा
२.१.८	उपभोक्ता हकहितको अभिमुखीकरण	गाउँपालिकाले उपभोक्ता हकहितको विषयमा कम्तिमा २०० जनालाई अभिमुखिकरण गरेको हुनेछ	उपभोक्ता हक हित संरक्षण सम्बन्धि तालिम प्रतिवेदन	बजेटको कमि भएमा
२.१.९	जिल्ला समन्वय समिति सँग प्रशासन सम्बन्धी विषयमा समन्वय तथा सहकार्य गर्ने	गाउँपालिकाको शाखा र जिल्ला समन्वय समितिको विचमा सुचना	सुचना आदानप्रदानको प्रतिवेदन	महामारी भएमा

सिद्ध
तिलक रावल

अधिकत छैटौं

सुम बहादुर के.सी.

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
 विद्या पाउसासको संस्थान
 नेपाल सरकारको कार्यालय
 प्रवेश संस्थान

२.१.१०	भाषा, संस्कृति सम्पदा हेर्ने शाखा, कर्मचारी स्पष्ट रूपमा तोक्ने तथा सम्बन्धि सरोकारवालाहरलाई सो सम्बन्धमा अभिमुखिकरण गर्ने	आदानप्रदान भएको हुनेछ पालिका भित्र रहेको संस्कृति, सम्पदा आदिको बारेमा विस्तृत जानकारी प्रतिवेदन तयार भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट कमि भएमा
२.१.११	पर्यटकिय रूपमा महत्वपूर्ण स्थानहरूको डकुमेन्ट्री तयार गर्ने	डकुमेन्ट्री तयार भएको हुनेछ	डकुमेन्ट्री	बजेटको कमि भएमा
२.१.१२	गुनासो सुन्ने परिपाटीको विकास गर्ने	गुनासो पेटिकाको प्रयोगमा जोड	गुनासो पेटिका फोटो	महामारी भएमा ।
२.१.१३	टोल विकास संस्थाको गठन गर्ने	सवै वडाहरूमा टोल विकास संस्थाको गठन भएको हुनेछ	संस्था गठन माइन्चुट	महामारी भएमा
२.१.१४	टोल विकास संस्थाहरूको काम, कर्तव्यको बारेमा अभिमुखिकरण	कम्तिमा पनि ५० वटा टो.वि.स हरलाई अभिमुखिकरण गरिनेछ	अभिमुखिकरण माइन्चुट	बजेट घटेमा

सिद्ध

१२०

क्षमता विकासको तर्कसंगत ढाँचा ३

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	व्याख्या गा.पा.मा रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूंजीगत स्रोत साधनहरूको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ ।			
नतिजा ३ वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	गा.पा.को वार्षिक बजेट तर्जुमा तथा योजना व्यवस्थापन प्रक्रिया पारदर्शी, उत्तरदायी, तथा सक्षम भएको हुनेछ ।	गा.पा.को हालको वार्षिक बजेट तथा योजना वेभसाईट, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन या व्यवस्थापन सम्बन्धि प्रासाङ्क ८.५ बाट बढेर ११ पुग्ने छ । ।	वेभसाईट, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
३.१.१	आ.वि.यो तयार गर्ने ।	गा.पा.ले ५ वर्षे आ.वि.यो तर्जुमा गरेको हुनेछ ।	आवधिक योजना पुरतिका, आवधिक योजना सम्बन्धि बैठक माइन्सुट	महामारी भएमा ।
३.१.२	तेस्रो पक्षबाट आयोजनाको अद्ययन	आयोजना सञ्चालन सम्बन्धमा रहेको सवत पक्ष, कमजोर पक्ष	अनुसन्धान प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।

	अनुसन्धान गर्ने ।	तथा सुधारका उपायहरू थाह्न भएको हुनेछ ।		
३.१.३	बेरोजगारहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	बेरोजगारी सम्बन्धि समस्या, चुनौतिलाई हल गर्ने रणनीति तयार भएको हुनेछ ।	रणनीति पत्र	
३.१.४	द्विगो विकासका लक्ष्यहरूलाई मूलप्रवाहीकरण ग गर्ने ।	गा. पा.ले प्रकाशन गर्ने कम्तिमा पनि १० वटा दस्तावेजहरूमा द्विगो विकासका लक्ष्यहरूलाई स्थानीयकरण गरिएको हुनेछ ।	प्रकाशन गरिएका पुस्तिका, निर्देशिका आदि	महामारी भएमा ।
३.१.५	सहभागितात्मक वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको बारेमा ३ दिने तालिम सञ्चालन गर्ने ।	सहभागितात्मक वार्षिक योजना तालिममा पालिकाका कर्मचारी, पदाधिकारी तथा सरोकारवालाहरू गरी कम्तिमा पनि ३० जना सहभागि भएका हुनेछन ।	तालिमको बैठक पुस्तिका, तालिम उपस्थिति माइन्पुट	बजेट घटेमा ।
३.१.६	सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली, आर्थिक प्रशासन नियमावली तथा खरिद योजना सम्बन्धि अनुशिक्षण प्रदान गर्ने ।	गा.पा. का कर्मचारी तथा वडा सचिवहरू गरी ३० जनाले यो तालिमबाट फाइदा पाएका हुनेछन ।	तालिमको बैठक पुस्तिका, तालिम उपस्थिति माइन्पुट	बजेट घटेमा ।
३.१.७	उ.स.को काम, कर्तव्य र अधिकार, सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने ।	गा.पा.मा रहेका उ.स.का अध्यक्ष र सचिव गरी ३०० जनाले यो अभिमुखिकरण कार्यक्रमबाट लाभ लिन सक्नेछन ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रमको माइन्पुट	बजेट घटेमा ।
३.१.८	संयुक्त अनुगमन परिषाटीको विकास	वर्षमा कम्तिमा पनि ३ पटक संयुक्त अनुगमन गर्ने परिषाटी विकास गरिने छ ।	अनुगमन प्रतिवेदन योजना शाखा	महामारी भएमा ।
३.१.९	योजनाको चौमासिक, अर्द्धवार्षिक तथा वार्षिक समीक्षा गर्ने ।	गा. पा.ले कम्तिमा पनि ३ वटा समीक्षा बैठक सञ्चालन गर्नेछ ।	वार्षिक समीक्षा बैठक	महामारी भएमा ।

१०.

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

२५

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकासको तर्कसंगत ढांचा X: वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा.मा रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूंजीगत श्रोतसाधनहरुको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमागुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ			
नतिजा X वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन	गा.पा.को वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन कार्यामा सक्षमता, सबलता हासिल भई गा.पा.को कार्यशैलीमा सुधार आएको हुनेछ १	गा.पा.को हालको वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन सम्बन्धि प्रामाण्य १.५ बाट बढेर ११ पुग्ने छ ।	वेबसाईट तथा स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
उपलब्धी X.१	राजस्व परिचालन योजना, व्यवसाय कर सम्बन्धि नीति, राजस्व सम्बन्धि सामाजिक अभियान सञ्चालन भई आन्तरिक आयमा बृद्धि भएको हुनेछ ।	गा.पा.ले राजस्व परिचालन योजना, वार्षिक खरिद योजना, व्यवसाय कर सम्बन्धि नीति का.पा तथा गासबाट पारित गरेको हुनेछ ।	का.पा. तथा गापाको निर्णय ।	महामारी भएमा ।
X.१.१ क्रियाकलाप	आयव्ययको वर्गिकरण तथा लेखाङ्कनका तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	लेखा शाखाका २ जना कर्मचारीहरुले तालिमबाट लाभ पाएका हुनेछन ।	तालिम सर्टिफिकेट, उपस्थिति भएको पत्र आदि	बजेट घटेमा ।
X.१.२	गा.पा.को आयव्ययको मासिक रुपमा सार्वजनिककरण गर्ने ।	गा.पा.ले वर्षमा १२ पटक आयव्ययको विवरण सार्वजनिक गर्नेछ ।	सूचना पाटी, सूचना	महामारी भएमा ।
X.१.३	सरोकारवालाहरु बीच राजस्व सम्बन्धि नीतिको बारेमा समीक्षा तथा कम्प्युटर बिलिङ प्रणाली नभएको बडाहरुमा क.वि.प्र. शुरु गर्ने ।	गाउँपालिकाको आन्तरिक राजस्वको संकलनको बारेमा भएका प्रयासहरुको समीक्षा भई सबै बडाहरुमा कम्प्युटर बिलिङ प्रणाली स्थापना भएको हुनेछ ।	समीक्षा प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।

Handwritten signature

Handwritten number 25

४.१.४	राजस्व तथा श्रोतको उपयोग सम्बन्धि नीतिको विषयमा राजस्व परामर्श समितिलाई तालिम	राजस्व परामर्श समितिलाई राजस्व-सम्बन्धि नीतिको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.५	राजस्व परामर्श शाखा, कर्मचारी तथा पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई अन्य गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले राजस्वको क्षेत्रमा गरेको उदाहरणीय कामको बारेमा अभिमुखिकरण	राजस्व शाखाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू आफ्नो काम र पेशाप्रति उत्प्रेरित भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.६	वजेट तर्जुमा तथा आय व्यय प्रक्षेपणको विषयमा आर्थिक प्रशासन शाखाका कर्मचारीहरूलाई अभिमुखिकरण	शाखाका कर्मचारीहरू, वजेट तर्जुमा तथा प्रक्षेपणको विषयमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट -घटेमा ।
४.१.७	लेखा तथा अन्य शाखाका कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधिको बारेमा तालिम	शाखाका कर्मचारीहरूले आफ्नो शाखाको सूचनालाई सुव्यवस्थित बनाउन सफल भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.८	सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम	गाउँपालिकाका सर्वे कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको विषयमा तालिम	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.९	वार्षिक खरिद योजना तयार गर्ने ।	गा.पा.को वार्षिक खरिद योजना बनेको हुनेछ ।	वार्षिक खरिद योजना पुस्तिका	महामारी भएमा ।
४.१.१०	राजस्व योजना तयार गर्ने ।	गा.पा.ले राजस्व योजना तयार गर्नेछ ।	राजस्व योजना पुस्तिका	महामारी भएमा ।
४.१.११	राजस्व असुली साक्षरता कार्यक्रम गर्ने ।	गा.पा.का पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू गरी कम्तिमा २० जनाले राजस्व असुली सम्बन्धि साक्षरता कार्यक्रमबाट फाइदा पाउने छन् ।	अनुशिक्षण माइन्चुट	वजेट घटेमा ।

४.१.१२	राजस्व असुली सम्बन्धि अभियान कार्यक्रम गर्ने ।	गा.पा.का ६ वटा वडाहरूमा राजस्व असुली सम्बन्धि अभियान कार्यक्रमबाट कम्तिमा ५०० जना करदाता सुसूचित हुनेछन ।	अभियानको उपस्थिति पुरितका	बजेट घटेमा ।
४.१.१३	सर्वै वडामा सम्पत्ति कर सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम	सम्पत्ति करको अनुशिक्षणबाट सर्वै वडाका गरी कम्तिमा ५०० जनाले फाइदा पाएका हुनेछन ।	अनुशिक्षण कार्यक्रमको बैठक माइन्सुट	बजेट घटेमा ।
४.१.१४	व्यवसाय दर्ता/अधावधिक सम्बन्धि युम्ति शिविर सञ्चालन	व्यवसाय दर्ता/अधावधिक शिविरबाट कम्तिमा १५० वटा नयाँ उद्योगहरू दर्ता हुनेछन भने ५०० वटा नविकरण हुनेछन ।	युम्ति शिविरको माइन्सुट, रेकर्ड आदि	बजेट घटेमा ।
४.१.१५	नक्सपास सम्बन्धि सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा.का २ जना इन्जिनियर तथा २ जना प्राविधिक यो तालिमबाट लाभान्वित हुनेछन	तालिम प्रतिवेदन, तालिम सहभागी माइन्सुट	बजेट घटेमा ।
४.१.१६	सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख राख्ने ।	गा.पा.मा भएको सर्वै सार्वजनिक जमिन, चौर तथा सार्वजनिक । संरचनाको विवरण उपलब्ध हुनेछ ।	विवरण	महामारी भएमा ।

सिन्धु

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

के.

क्षमता विकासको तर्कसंगत कृषि सेवा प्रवाह

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
	गा.पा.को सार्वजनिक सेवा प्रवाहमाथिएको गुणस्तरीय उपलब्धीहरूबाट गा.पा.को कार्यक्रमहरूमा जनसहभागिता अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।			
लक्ष्य				
नतिजा ५ सार्वजनिक सेवा प्रवाह	गा.पा.को सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा क्षमता विकास भएको हुनेछ ।	गा.पा.को हालको सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्वन्धि प्रसाङ्क १२.७५ बाट वढेर १६ पुरने छ	वेभसाईट, स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन आदि ।	महामारी भएमा ।
५.१.१	सेवा प्रवाहमा घुम्ती सेवाको प्रयोग वृद्धि गर्ने ।	हरेक शाखाले कम्तिमा १ वटा घुम्ती सेवा सञ्चालन गर्नेछन ।	घुम्ती सेवाको प्रतिवेदन, वेभ साइटमा प्राप्त सूचना	वजेट घटेमा ।
५.१.२	जन्मदर्ता सम्वन्धि अभियान चलाउने ।	जन्मेको ३५ दिनभित्र जन्मदर्ता गराउने वालवालिकाको प्रतिशत । हालको १.५ प्रतिशतबाट वढेर ३० प्रतिशत पुग्नेछ ।	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, घटना दर्ता प्रतिवेदन	महामारी भएमा
५.१.३	शिक्षाको गुणस्तर सुधारका लागि कार्यमूलक अनुसन्धान गर्ने ।	विद्यालय सिकाई पद्धतिको सुधारका लागि कम्तिमा १० वटा कार्यमूलक अनुसन्धान भएको हुनेछ ।	अनुसन्धान प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.४	पुस्तकालय सहयोग कार्यक्रम	पुस्तकालय नभएका कम्तिमा २० वटा विद्यालयहरूमा पुस्तकालय स्थापना गर्ने ।	कार्यक्रमको प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
५.१.५	वालवालिकाहरूको खुद भर्ना दरमा वृद्धि गर्ने ।	वालवालिकाको खुद भर्ना दर हालको ९१ प्रतिशतबाट वढेर ९६ प्रतिशत पुग्नेछ ।	एम.आई.एस प्रतिवेदन शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
५.१.६	सबै विद्यालयहरूले वि.सु.का.निर्माण गर्नेछन ।	कम्तिमा ९० प्रतिशत विद्यालयहरूसंग वि.सु.का. निर्माण भएको हुनेछ ।	विसुका प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।

१२

तिलक रावल
अधिकृत छैटौँ

२९

सुम बरबुर क.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

५.१.७	विद्यालयका प्र.अ. तथा शिक्षा शाखा बीच भएको कार्यसम्पादन समझौताको उपलब्धी मापन गर्ने	कर्मिमा २० वटा सार्वजनिक विद्यालयका कार्यसम्पादन समझौताको उपलब्धी मापन भएको हुनेछ ।	मापन उपलब्धी प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
५.१.८	वालकलवहरलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२० वटा विद्यालयका वालकलवहर आफ्नो काम, कर्तव्यको बारेमा जानकार भएका हुनेछन ।	अनुशिक्षण प्रतिवेदन, अनुशिक्षण हाजिरी रेकर्ड	बजेट घटेमा ।
५.१.९	वि.व्य.स.तथा शिक्षक अभिभावक संघलाई तालिम सञ्चालन गर्ने ।	१० वटा वि.व्य.स सदस्यहरलाई विद्यालय व्यवस्थापन समन्धि तालिम सञ्चालन भएको हुनेछ ।	तालिमको उपस्थिति माइन्पुट	बजेट घटेमा ।
५.१.१०	अभिभावक भेला गर्ने	१० वटा विद्यालयमा अभिभावक भेला वसी सबै अभिभावकहरु विद्यालयको शिक्षण सिकाई उपलब्धीको बारेमा जानकार भएका हुनेछन ।	अभिभावक भेला माइन्पुट	बजेट घटेमा ।
५.१.११	वालवालिकाहरुलाई खोप लगाउने	कर्मिमा ९० प्रतिशत ५ वर्षमुनिका वालवालिकाहरुले सबै खोप पाएका हुनेछन	स्वास्थ्य शाखाको प्रतिवेदन,	महामारी भएमा ।
५.१.१२	आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई समन्धि नीति, कानुन, मापदण्ड, योजनाको निर्माण समन्धि विषयमा स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	सबै स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई समन्धि गाउँपालिकाको नीतिको विषयमा जानकार भएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.१३	स्वास्थ्य शाखाले आफ्नो शाखाको प्राथमिकता, लक्ष्य र रणनीति तयार गरी सबै शाखा, स्वास्थ्यकर्मी, जनप्रतिनिधिहरुलाई योजना तर्जुमा भन्दा अगावै जानकारी गराउने	सबै सरोकारवालाहरु (स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत पालिकाका कर्मचारी, स्वास्थ्य समन्धि समितिमा कार्यरत व्यक्तिहरु, जनप्रतिनिधिहरुलाई स्वास्थ्य शाखाको लक्ष्य र रणनीति थाहा भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.१४	पालिकाको विकट वडाहरुमा स्वास्थ्य क्लिनिक खोल्न प्रोत्साहन गर्ने ।	गाउँपालिकाले विकट वडाहरुमा स्वास्थ्य क्लिनिक खोल्नका लागि उत्साहजनक वातावरण श्रृजना गर्नेछ ।	नीति	महामारी भएमा

सिद्ध

२७

५.१.१५	गाउँपालिकाको अस्पताल स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धि मापदण्ड तयार गर्ने।	गाउँपालिकाले अस्पताल स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धि मापदण्ड तयार गरेको हुनेछ।	मापदण्ड	
५.१.१६	स्वास्थ्य बीमाको बारेमा दुर्गम भेगाका मानिसहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने।	दुर्गम वडाका कम्तिमा पनि ५०० जना मानिसहरू स्वास्थ्य बीमाको बारेमा जानकार भएका हुनेछन।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा।
५.१.१७	स्वास्थ्य आमा समूहलाई संस्थागत विकास सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने।	गाउँपालिकाका स्वास्थ्य आमा समूहका अध्यक्ष र सचिवहरू आमा समूहको संस्थागत पक्षको बारेमा जानकार भएको हुनेछन।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा।
५.१.१८	सूति, मट्टि तथा लागु पदार्थ सेवनकर्ताहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम	कम्तिमा पनि ५०० जनाले सो सम्बन्धमा तालिम पाएका हुनेछन।	प्रतिवेदन	बजेट घटेमा।
५.१.१९	आपतकालीन अवस्था अगावै स्वास्थ्य सामग्री संकलन गर्ने।	अत्यावश्यक वस्तुहरूको लिष्ट तयार भई सामग्री भण्डारण भएको हुनेछ।	स्टोर प्रतिवेदन	बजेट घटेमा।
५.१.२०	नर्सने रोगको बारेमा समुदायमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम	कम्तिमा ५०० जना मानिसहरूलाई गाउँपालिकाले नर्सने रोगहरूको बारेमा सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम आयोजना गरेको हुनेछ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा।
५.१.२१	स्वा.व्य.स.का पदाधिकारीहरूका लागि तालिम सञ्चालन गर्ने।	सबै स्वा.व्य.स.का सदस्यहरूको क्षमता विकास हुनेछ।	तालिम प्रतिवेदन, उपस्थिति अभिलेख	बजेट घटेमा।
५.१.२२	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपकरणहरूको व्यवस्था आवश्यक	कम्तिमा ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक उपकरणहरूको व्यवस्था गरिने छ।	अध्ययन प्रतिवेदन	बजेट घटेमा।
५.१.२३	कृषि प्रसार, उत्पादन, व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तयार गर्ने	नीति, मापदण्ड तथा कानून तयार भएको हुनेछ।	नीति, मापदण्ड तथा कानून	बजेट घटेमा।

५.१.२४	गाउँपालिकामा कृषि विपद महामारीको विषयमा योजना तथा बजेट बनाउने ।	कृषि महामारीको आंकलन गरी योजना तथा बजेट तर्जुमा गरिएको हुनेछ ।	योजना अभिलेख	बजेट घटेमा ।
५.१.२५	कृषि विमाको अवस्थाको बारेमा सूचना संकलन	सूचना संकलन भएको हुनेछ ।		
५.१.२६	उन्नत कृषि व्यवसायको बारेमा किसानहरुको क्षमता विकास	कम्तिमा २०० जना किसानहरुको क्षमता विकास भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.२६	किसानहरुका लागि उन्नत बीउ, कृषि औजार, विषादी सहयोग	कम्तिमा २०० जना व्यवसायिक किसानहरुले सो सुविधा पाएका हुनेछन ।	वितरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.२७	पालिकामा कृषि सहकारीहरुसंग अन्तर्किया	पालिकामा रहेका कृषि सहकारीहरुसंग अन्तर्किया भएको हुनेछ ।	अन्तर्किया प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.२८	कृषि उत्पादन सम्बन्धि तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	उत्पादन, वितरण, बजार सम्बन्धि सामाग्री उत्पादन भएको हुनेछ	सूचना, वेभसाईट	बजेट घटेमा ।
५.१.२९	पशुपालन, पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानुन, मापदण्ड सम्बन्धि विषयमा भएका सामाग्रीहरुको संकलन गर्ने ।	नीति, मापदण्ड तथा कानून संकलन गरी प्राविधिक तथा सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउने ।	सूचना, वेभसाईट	
५.१.३०	ए. आई. सुविधा उपलब्ध गराउने ।	सबै वडाहरुमा ए.आई. AI समीया उपलब्ध हुने	प्रतिवेदन, वार्षिक योजना	बजेट घटेमा ।
५.१.३१	गाउँपालिकालाई पशु विमा प्रिमियमका लागि किसानहरुलाई सहयोगका लागि उत्प्रेरित गर्ने ।	गाउँपालिकामा पशु विमाको अफिस स्थापनाका लागि पहल गरिने छ। साथै गाउँपालिकाको निर्णायक तह पशु विमा कार्यकमलागि तयार रहने छ ।	गाउँपालिकाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.३२		किसानहरुलाई डालघाँस तथा भुईँघाँसको विरवा उपलब्ध	गाउँपालिकाको वार्षिक प्रगति	बजेट घटेमा ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सुभा बहादुर क.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	कृषकहरुको डालेघांस तथा भुईँघांसको आवश्यकताको पहिचान गर्ने ।	गराउने	प्रतिवेदन	
५.१.३३	प्राविधिकलाई दानाको गुणस्तर सम्बन्धि विषयमा तालिम प्रदान गर्ने ।	किसान प्राविधिकहरुमा दानाको गुणस्तर नियमनमा सहयोग पुगेको हुनेछ ।	तालिम प्रगति प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.३४	पशुहरुलाई खोपको व्यवस्था गर्ने ।	सम्पूर्ण पशुहरुमा अत्यावश्यक खोप लगाइएको हुनेछ ।	प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
५.१.३५	स्थानीय सहकारी बचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धि मापदण्ड बनाउनका लागि सहकारीहरूसंग समन्वय गर्ने	सहकारी बचत तथा ऋण परिचालन मापदण्ड तयार भएको हुनेछ	मापदण्ड	
५.१.३६	उत्पादनमा आधारित अनुदान नीतिको पैरोबी गर्ने ।	गा.पा.का ६ वटा वडाहरुको वृद्धि गरिने छ ।	निर्णय तीति तथा कार्यक्रम	
५.१.३७	कृषि क्षेत्रको विकास सम्बन्धि समीक्षा कार्यक्रम	कृषि क्षेत्रको विकासका समस्या, चुनौति र अवसरको विषयमा वर्षमा कम्तिमा २ वटा कार्यशाला गोष्ठी गर्ने ।	कृषि सम्बन्धि नेटवर्कसको निर्णय, अभिलेख	बजेट घटेमा ।
५.१.३८	माटो परीक्षण शिबिर सञ्चालन गर्ने ।	सर्वे वडामा	कापांको निर्णय	बजेट घटेमा ।
५.१.३९	उन्नत बाखा, गाईभैसी तथा वगुरको नमूना खोर/गोठ निर्माण गर्ने ।	३०० वटा नमूना खोर/गोठ निर्माण भएको हुनेछ ।	खोर निर्माण भएको प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकासको तर्कसंगत ढांचा ६: न्यायिक कार्य सम्पादन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम	
लक्ष्य	गा.पा.मा रहेका अति विपन्न, गरिव तथा पिछडिएका वर्गहरूको गापाका तथा वडा कार्यालयले सम्पादन गर्ने न्यायिक मध्यस्थता कार्यहरूमा पहुँच अभिवृद्धि भई उनीहरूको जीवनस्तरमा सुधार आएको हुनेछ ।	गा.पा.को हालको न्याय सम्पादन सम्बन्धि प्रासाङ्क ५.७५ बाट वढेर ७ पुग्ने छ ।	वेभसाईट, स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा ।	
नतिजा ६ न्यायिक कार्य सम्पादन	गा.पा.को न्यायिक समिति, वडा कार्यालयको मध्यस्थता केन्द्रले गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नेछन ।	न्यायिक समिति तथा मध्यस्थता केन्द्रमा आउने मुद्दाहरूमा महिला हिंसा, बालहिंसाका मुद्दाहरूको हिस्सा बढी हुनेछ	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।	
उपलब्धी ६.१	सर्वसम्मिलित लैङ्गिकतामा आधारित न्याय सम्पादन गर्नेछन ।	न्यायिक समिति तथा मध्यस्थकर्ता गरी २० जनाले न्याय सम्पादन सम्बन्धि तालिम प्राप्त गर्नेछन ।	तालिम सहभागी अभिलेख, तालिम प्रतिवेदन ।	बजेट घटेमा ।	
६.१.१ कियाकलाप	न्याय सम्पादन सम्बन्धि तालिम	मेलाभिलाप केन्द्र गठन गर्ने ।	६ वटा वडामा मेलाभिलाप केन्द्र गठन भएको हुनेछ ।	न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।

निस्स

तिलक रावल

अधिकृत छैटौं

३४

प्रशासकीय

सुम बहादुर के.सी.

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

६.१.३	न्यायिक समितिलाई उजुरी फर्याट सम्बन्धि सचेतना निर्माण गर्ने ।	परेका उजुरी मध्ये ७० प्रतिशत भन्दा बढी उजुरी फर्याट भएको ।	न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा
६.१.४	न्यायिक समिति, मध्यस्थता केन्द्रको काम, कर्तव्यको बारेमा जानकारी गराउने ।	६ वटै वडाका मानिसहरूलाई न्यायिक समिति तथा मध्यस्थता केन्द्रले गर्ने काम कारवाहीको बारेमा जानकारी हुनेछ ।	न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा
६.१.५	बाल हकहित तथा बालसंरक्षणको विषयमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण	पालिकास्तरीय बालसंरक्षण समितिका पदाधिकारी, कर्मचारीहरूलाई बालसंरक्षण, बाल हक अधिकारको बारेमा जानकारी गराइएको हुनेछ	प्रतिवेदनको प्रति	बजेट घटेमा ।
६.१.६	हिसा पीडित बालबालिकाहरूको तथ्याङ्क संकलन गरी परिवार सहयोग कार्यक्रम तयार गर्ने ।	हिसापीडित बालबालिकाका अभिभावकहरूलाई परामर्श सहयोग प्रदान गर्ने ।	प्रतिवेदनको प्रति	बजेट घटेमा ।
६.१.७	सामाजिक सुरक्षा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूका लागि कम्प्युटर तथा आई.टि. सम्बन्धि तालिम आयोजना गर्ने	सामाजिक सुरक्षा शाखाका कर्मचारीहरूले सो तालिम पाएका हुनेछन ।	तालिम प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।

निर्देश

प्र

तिलक रावल
 अधिकृत छैटौँ

सुम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकासको लक्ष्य प्राप्त गर्नका लागि ७:भौतिक पूर्वाधार

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा.बाट निर्मित भौतिक पूर्वाधारहरू जनचाहानामा आधारित, दीगो, वातावरणिक तथा अपाङ्गमैत्री एवं गुणस्तरीय भई जनजीविकामा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन सक्नेछन			
नतिजा ७ भौतिक पूर्वाधार	गा.पा.बाट निर्मित पूर्वाधारहरू दीगो, वातावरण, बाल तथा अपाङ्गमैत्री हुनेछन	गापाको हालको भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धि प्रासाङ्क ४:२५ बाट बढेर १३ पुग्ने छ ।	वेभसाईट, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
उपलब्धी ७.१	योजनामा आधारित हुनेछन । गापाले सञ्चालन गरेको भौतिक पूर्वाधारका गतिविधिहरू दीर्घकालीन नीति, गतिविधिहरू	गापाले भौतिक पूर्वाधार अन्तर्गत सडक यातायात गुरुयोजना, जोखिम सेवेदनशील भूउपयोग योजना, वातावरणमैत्री योजनाहरू निर्माण गर्नेछ ।	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
७.१.१ कियाकलाप	सडक यातायात गुरु योजनाको समीक्षा, पुनर्लेखन गर्ने ।	सडक यातायात गुरु योजनाको समीक्षा गरी यसलाई पुनर्लेखन गरिने छ ।	सडक यातायात गुरुयोजना	महामारी भएमा ।
७.१.२	स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, यातायात सम्बन्धि नीति र मापदण्ड बनाउने, यातायात गुरुयोजनालाई वार्षिक योजनामा समावेश गर्ने ।	वार्षिक योजनामा भौतिक पूर्वाधारका सबै पक्षहरू समेटिएका हुनेछन ।	नीतिहरू, वेभसाईट	महामारी भएमा ।
७.१.३	शहरीकरण तथा वस्ती विकास सम्बन्धि नीति, कानून तथा मापदण्ड बनाउने ।	शहरीकरण तथा वस्ती विकास नीति वनी वार्षिक योजना तथा आवधिक योजनामा समाहित गरिएको हुनेछ ।	नीति, योजना	महामारी भएमा ।
७.१.४	भूउपयोगको नीति, भूउपयोगको अवस्था झल्काउने विवरण संकलन गर्ने ।	भूउपयोगलाई व्यवस्थित बनाउने कार्यमा सहयोग पुगेको हुनेछ ।	भूउपयोग सम्बन्धि सूचना तथा नीति	महामारी भएमा ।

(Handwritten Signature)

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

३६

सुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

७.१.५	नपुगेको स्थानमा सडक वतीको व्यवस्था गर्ने	सडक वतीको व्यवस्था भएको हुनेछ ।	सडक वती प्रतिवेदन, वेभ साईट प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.६	सडक हरियाली कार्यकम	मुख्य तथा सहायक सडकको वरिपरि आकर्षक बिरुवा रोपी हरियाली कायम गरिने छ ।	वार्षिक प्रगति प्रतिवेद	वजेट घटेमा ।
७.१.७	फोहरमैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन तथा विर्सजनको बारेमा भएका नीतिगत व्यवस्था, व्यवस्थापकीय प्रबन्धको बारेमा निर्णायक तहलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	कभितमा पनि ५०० जना सरोकारवालाहरुलाई सो विषयमा अभिमुखिकरण गरिएको हुनेछ । अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.८	पालिका तथा वडास्तरमा खानेपानी, सरसाफाई समन्वय समिति गठन गरी तालिम दिने	पालिका तथा सबै वडामा समन्वय समिति गठन भई उनीहरुलाई आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.९	जोखिम संवेदनशील भूउपयोग योजना समन्वय तालिम सञ्चालन गर्ने ।	गापाका प्राविधिक, योजना, प्रशासनिक शाखा तथा अन्य गरी १० जना कर्मचारीहरु जोखिम संवेदनशील भूउपयोग गुर्योजना बनाउन सक्षम भएका हुनेछन ।	तालिमको प्रतिवेदन, तालिममा सहभागि प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.१०	जोखिम संवेदनशील भूउपयोग नक्सा तयार गर्ने ।	गापाको हरेक वडागात रुपमा भूउपयोग संवेदनशील योजना निर्माण भएको हुनेछ ।	भूउपयोग संवेदनशील नक्सा	वजेट घटेमा ।
७.१.११	सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीति तयार गर्ने ।	गा.पा.को सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीति तयार हुनेछ ।	वेभ साईट नीतिको कपी	वजेट घटेमा ।
७.१.१२	गा.पा.ले भौतिक पूर्वाधार निर्माणको दृष्टिकोणबाट बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति निर्माण गर्ने ।	गा.पा.ले अपाङ्गमैत्री तथा बालमैत्री गरी २ वटा नीति बनाई कार्यपालिका तथा गाउँसभाबाट पारित गर्नेछ ।	गास तथा कापाको निर्णय, वेभसाईट	महामारी भएमा ।

सिंह

३७

२३.

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

बुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

७.१.१३	प्राविधिक शाखाका कर्मचारीहरुलाई क्याड, ईटिप्लियस, सडक डिजाइन तथा अनलाईन प्रोक्थोरमेन्ट्सको तालिम सञ्चालन गर्ने	गाउँपालिकाको प्राविधिक शाखाका कर्मिमा पनि ५ जना कर्मचारीहरुलाई फाइदा पाएका हुनेछन ।	तालिम प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
७.१.१४	मर्मत संभार कोष सम्बन्धि नीति बनाउने	गापाले सडक, खानेपानी, भवन निर्माण सम्बन्धि मर्मत संभार कोष सम्बन्धि नीति बनाउने छ ।	का.पा तथा गासको निर्णय, वैभ साईट	
७.१.१५	सडक विस्तार गर्ने	गा.पा.को सडकको लम्बाई हरेक वर्ष २५ प्रतिशतका दरले बढ्ने छ ।	सडक विस्तार प्रतिवेदन, कापा तथा गापाको निर्णय,	बजेट घटेमा ।
७.१.१६	सडक स्तरोन्नति गर्ने ।	गा.पा.को सडक स्तरोन्नति हरेक वर्ष १५ प्रतिशतका दरले बढ्ने	गापाको सडक स्तरोन्नति प्रोजेक्सन प्रतिवेदन तयार गर्नेछ	बजेट घटेमा ।
७.१.१७	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्डको बारेमा अभिमुखिकरण	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड तयार भई कापा तथा गासबाट पारित हुनेछ ।	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्डको कपी, गास, कापाको निर्णय	
७.१.१८	खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्था प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने ।	गा.पा.ले हरेक वर्ष खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्था प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नेछ ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
७.१.१९	पालिका तथा वडास्तरमा खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन समिति गठन गरी उनीहरुको क्षमता विकास गर्ने । खानेपानी तथा सरसफाईको समस्या, चुनौति तथा अवसरको पहिचान गर्ने ।	पालिका तथा सबै वडाहरुमा खानेपानी तथा सरसफाई समन्वय । समिति गठन भई उनीहरुलाई खानेपानीको समस्या, चुनौति र अवसरको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।

निष्कर्ष

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

२०

सुम बरहदुर क.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

७.१.२०	खानेपानीको विस्तार गर्ने ।	अधिल्लो वर्षको तुलनामा ३५ प्रतिशत भन्दा बढी घरधुरीमा खानेपानी सेवा विस्तार हुनेछ ।	खानेपानी विस्तार प्रतिवेदन, अनुगमन प्रतिवेदन,	बजेट घटेमा ।
७.१.२१	भौतिक पूर्वाधार शाखाको योजना सम्पन्न दर बढाउने ।	शाखाले स्वीकृत वार्षिक योजना अनुसार ८० प्रतिशत भन्दा बढी भौतिक पूर्वाधारका योजना सम्पन्न गरेको ।	भौतिक पूर्वाधार विकास शाखाको प्रगति प्रतिवेदन ।	बजेट घटेमा ।
७.१.२२	फोहरमैला सम्बन्धि नीति निर्माण गर्ने ।	फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति निर्माण भएको हुनेछ ।	नीति, कापा तथा गासको निर्णय ।	महामारी भएमा ।
७.१.२३	फोहरमैला व्यवस्थापन नीतिको बारेमा अभिमुखिकरण	गा.पा.का कर्मचारी, पदाधिकारी गरी १०० जनाले फोहर व्यवस्थापन नीतिको बारेमा जानकारी पाएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन, रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
७.१.२४	भौतिक पूर्वाधार शाखाका लागि अत्यावश्यक उपकरणहरु खरिद गर्ने ।	कम्तिमा ५ वटा अत्यावश्यक उपकरणहरु खरिद गरिएको हुनेछ ।	जिन्सी प्रतिवेदन, गासको निर्णय ।	बजेट घटेमा ।

क्षमता विकासको तर्कसंगत ढाँचा ८: सामाजिक समावेशीकरण

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	गाणपमा रहेका सामाजिक विकृति तथा विसङ्गतिहरुको अन्त्य भई गरिव, दलित, अपाङ्ग तथा पछाडि परेका वर्गका मानिसहरुले जीवनमा उल्लेखनीय सकारात्मक परिवर्तन आएको हुनेछ ।	गा.पा.को हालको न्याय सभादान सम्बन्धि प्रासाङ्क ७.५ वाट बढेर १० पुग्ने छ ।	वेभसाईट, सूचना पाटी, स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
नतिजा ८ सामाजिक समावेशीकरण	विपन्न वर्गहरुको सामाजिक समावेशीकरण, शशक्तिकरणका लागि आवश्यक नीति, बजेट, कार्यक्रम तर्जुमा			

	गरी कार्यान्वयन गरिएको हुनेछ ।				
उपलब्धी ८.१	गा.पा.ले लैससासको क्षेत्रमा आवश्यक सबै नीतिहरु तर्जुमा गरेको हुनेछ ।	गा.पा.ले लैससास नीति, सिफएलजी सम्बन्धि नीति, तर्जुमा गरी पारित गर्नेछ ।		कार्यपालिकाको निर्णय, गाउँसभाको निर्णय, वेभपेज आदि	महामारी भएमा ।
८.१.१ क्रियाकलाप	लैससास सम्बन्धि नीतिको बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	गा.पा.का कर्मचारी पदाधिकारी तथा अन्य सरोकारवालाहरु गरी कम्तिमा १५० जनालाई लैससास नीतिको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ		अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
८.१.२	बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धति सम्बन्धि नीति तयार गर्ने ।	गाउँपालिकाका कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, सरोकारवालाहरु गरी कम्तिमा २०० जना ले सिफएलजिको बारेमा जानकारी भएका हुनेछन ।		अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
८.१.३	जेण्डर अडिट गर्ने ।	गापाले जेण्डर अडिट बनाई सार्वजनिक गरेको हुनेछ		जेण्डर अडिट प्रतिवेदन, वेभसाईट आदि	महामारी भएमा
उपलब्धी ८.२	गापाले लैससासको क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गर्ने ।	गापाले पछि परेका बर्गहरुको उत्थानका लागि कुल बजेटको कम्तिमा पनि ३ प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्नेछ ।		वार्षिक योजना, वार्षिक समीक्षा कार्यक्रम आदि ।	बजेट घटेमा ।
क्रियाकलाप ८.२.१	लैससास समिति तथा सञ्जाल निर्माण गर्ने ।	गा.पा.भिन्न कम्तिमा ११ जना समावेश भएको सरोकारवालाहरुको सञ्जाल निर्माण गरिने छ ।		सञ्जाल निर्माण सम्बन्धि कापाको निर्णय, सम्बन्धि शाखाको प्रतिवेदन आदि	महामारी भएमा
८.२.२	पालिकास्तरीय लैससास तथा	सञ्जालका ११ जना प्रतिनिधिहरुलाई सञ्जालको उद्देश्य र		अभिमुखिकरण प्रतिवेदन, हाजिरी	बजेट घटेमा ।

	प्रतिनिधिहरलाई अभिमुखिकरण सञ्चालन गर्ने	उनीहरुको भूमिकाको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	रेकर्ड ।	
८.२.३	वडास्तरीय लैससास तथा सञ्चाल गठन	हरेक वडामा कम्तिमा ११ जना प्रतिनिधि रहने गरी लैससास तथा सञ्चाल गठन गरिने छ ।	कापा तथा गासको निर्णय, वेथ साईट	महामारी भएमा ।
८.२.४	वडास्तरीय लैससास तथा सञ्चालका लागि अभिमुखिकरण	११० सञ्चालका प्रतिनिधिहरुले सञ्चाल गठनको उद्देश्य र उनीहरुको भूमिकाको बारेमा अभिमुखिकरण पाएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रमको हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
८.२.५	घरेलु हिसा अन्त्यका चेतनामूलक अभियान सञ्चालन गर्ने ।	पालिकामा भएका सम्पूर्ण टोबिस, आमा समूह, बालसमूह, महिला समूहका पदाधिकारीहरु गरी कम्तिमा ३००० जनाले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको बारेमा ज्ञान तथा सीपहासिल गरेका हुनेछन	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
८.२.६	बालगृह, पुनर्स्थापना केन्द्र, शिशु स्याहार केन्द्र तथा बालविकास केन्द्र सम्बन्धि नीति बनाई सरोकारवालाहरलाई जानकारी दिने	कम्तिमा पनि २०० जना सरोकारवालाहरलाई यो नीतिको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
८.२.७	बालबालिका तथा महिलाहरुका लागि आपतकालीन उद्धार कोष स्थापना गर्ने ।	उद्धार कोष स्थापना भएको हुनेछ ।	उद्धार कोष प्रतिवेदन	
८.२.८	पुनर्स्थापना केन्द्र गठन गर्ने ।	गापामा कम्तिमा वटा पुनर्स्थापना केन्द्र गठन भएको हुनेछ ।	पुनर्स्थापना केन्द्र गठन प्रतिवेदन, अनुगमन प्रतिवेदन,	बजेट घटेमा ।

निर्देश

४१

१३.

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

खुम बहादुर क.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

८.२.९	पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालक समितिका लागि अभिमुखिकरण गर्ने ।	पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालन समितिका कम्तिमा ५० जना पदाधिकारीहरूलाई अभिमुखिकरण गरेको हुनेछ	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन हाजिरी रेकर्ड आदि ।	बजेट घटेमा ।
८.२.१०	पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालनका लागि कोष निर्माण तथा सञ्चालन ।	गापा तथा अन्य सरोकारवालाहरूको सहयोगमा पुनर्स्थापना केन्द्रको कोष स्थापना गरिने छ ।	वार्षिक योजना पुस्तिका, कापा तथा गासको निर्णय ।	बजेट घटेमा ।
८.२.११	१६ दिने महिला हिसा विरुद्धको अभियान सञ्चालन गर्ने ।	हरेक वडाका महिला सञ्चाल तथा बालसञ्चाल मार्फत गरिने सो कार्यक्रमबाट कम्तिमा ५०००- जनाले महिला अधिकारको बारेमा जानकारी पाएका हुनेछन ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।

(Handwritten signature)

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

(Handwritten signature)

सुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकास तर्कसंग ढाचा, १ बातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधार	जोखिम
लक्ष्य	गा.पा.भिन्न रहेका प्राकृतिक श्रोतहरू(जल,जमिन,जंगल,जडिबुटी) को दीगो,सन्तुलित तथा प्रभावकारी प्रयोगबाट गापावासीहरूको जीवनमा गुणस्तरीय सुधार आएको हुनेछ ।			
नतिजा १ वन, बातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	गापाले वन, जमिन, जलाशय, जलवायु, जडिबुटी व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको तर्जुमा माफत गरिबी निवारण तथा भोकमरीको उन्मुलनमा उल्लेख्य योगदान गरेको हुनेछ ।	गापाको हालको गरिबी प्रतिशत २२ बाट घटेर ५ प्रतिशतमा झरेको हुनेछ । हाल रहेको १० प्रतिशत भोकमरी घटेर २ प्रतिशतमा झरेको हुनेछ । बातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन को अंक ५ बाट बढेर ९ पुग्नेछ ।	वेभसाईट, स्थानीय सुशासन बुलेटिन, स्वमूल्याउन प्रतिवेदन ।	बजेट घटेमा ।
१.१.१	वन,भूसंरक्षण जलाधार जडिबुटी तथा जैविक विविधता सम्बन्धि नीति तयार गर्ने	निति तयार भएको हुनेछ	निति	
१.१.२	वउसको अवस्था, समस्या, चुनौती, उनीहरूले गाउँपालिकाबाट गरेको अपेक्षा, गाउँपालिका र उपभोक्ता दुवैम मिलाई गर्न सकिने उदाहरणीय कामको खोजी गर्ने	स्थिति प्रतिवेदन तयार भएको हुनेछ ।	स्थिति प्रतिवेदन	
१.१.३	निजि वन सम्बन्धित नेपाल सरकारको निति, कार्यक्रम हालको अवस्थाको बारेमा उपभोक्ताहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने	कम्तिमा ३० वटा उपभोक्ता समूहलाई अभिमुखिकरण गरिएको हुनेछ	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
१.१.४	गाउँपालिकाभिन्न कहीं कति वन नर्सरीहरू छन्, के कस्ता विरूवा उत्पादन हुन्छन, अन्यत्र नर्सरी स्थापनाका अवसर र समस्याहरूको बारेमा सूचना संकलन गर्ने	वन नर्सरी सम्बन्धि सूचना संकलन भएको हुनेछ	सूचनन	
१.१.५	वन्धनतुले स्थानीय समुदायमा पारेका अवसर तथा प्रभावको बारेमा सूचना	सूचना संकलन भएको हुनेछ	सूचना	

निर्देश

४३

२३

तिलक रावल
अधिकत छैठौं

सुम बहादुर क.पा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	संकलन गर्ने				
१.१.६	वनमा रहेका मिचाहा प्रजातिको बारेमा विस्तृत विवरण तयार गर्ने	मिचाहा प्रजाति र तिनिहरूले गरेको हाना नोक्सीको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ	अध्ययन प्रतिवेदन		
१.१.७	गाउँपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई जलवायु अनुकुल सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	गाउँपालिकाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूले जलवायु अनुकुल सम्बन्धि अभिमुखिकरण पाइ पालिकाको जलवायु अनुकुल कार्ययोजना बनेको हुनेछ	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन		
१.१.८	जडिबुटी खेति सम्बन्धि तालिम	१०० जना किसानहरूलाई वैज्ञानिक जडिबुटी खेति सम्बन्धि तालिम प्रदान गरिनेछ	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन तथा रेकर्ड		बजेट घटेमा ।
१.१.९	हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सडक पेटीका, बाँझो तथा सार्वजनिक जग्गा गरी कम्तीमा २० हे जमिनमा वृक्षरोपन गरिनेछ	वन समूह परिचालन प्रतिवेदन		बजेट घटेमा ।
१.१.१०	वन नर्सरी स्थापना	वन नर्सरी स्थापना गरिसकेका २० नर्सरीहरूलाई अनुदान सहयोग गरिनेछ	वन समूह परिचालन प्रतिवेदन, स्थलगत निरीक्षण		बजेट घटेमा ।
उपलब्धी १.२	पोखरी कुवा आदिको संरक्षण तथा संवर्द्धनबाट वातावरण संरक्षणमा योगदान पुगेको हुनेछ	गापाभिन्न मासिने अवस्थामा पुगेका कम्तिमा १०० वटा पोखरी कुवा आदिको संरक्षण गरिनेछ	वन तथा वातावरण शाखाको प्रतिवेदन तथा स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदन		बजेट घटेमा ।
क्रियाकलाप	संकटमा पर्न लागेका कुवा पोखरी तथा मूलहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने	गापाभिन्न रहेका सबै मूल पोखरी तथा मूलहरूको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गरिनेछ	वातावरण शाखाको प्रतिवेदन र प्रशासन शाखामा भएको रेकर्ड		बजेट घटेमा ।
१.२.१	टोलवासीहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने	गापाभिन्न रहेका सबै वडाका कम्तिमा पनि ५० वटा टोल विकास संस्थाहरू यो अभिमुखिकरण कार्यक्रमबाट लाभान्वित हुनेछन	वातावरण शाखाको प्रतिवेदन र प्रशासन शाखामा भएको रेकर्ड		बजेट घटेमा ।
१.२.२	संकटासन्न कुवा पोखरी तथा मूलको बारेमा				
१.२.३	पोखरी निर्माण तथा मर्मत	गापाभिन्न कम्तिमा पनि ५० वटा प्लाष्टिक पोखरी निर्माण तथा १० वटा पोखरी मर्मत गरिनेछ	वातावरण शाखाको प्रतिवेदन र प्रशासन शाखामा भएको रेकर्ड		बजेट घटेमा ।
उपलब्धी १.३	गा.पा.मा भएको जमिनको वैज्ञानिक व्यवस्थापनबाट व्यावसायिक खेती प्रणालीमा सुधार आएको हुनेछ	वैज्ञानिक जमिन व्यवस्थापनबाट कम्तिमा पनि ५०० जना किसानहरू प्रत्यक्षरूपमा लाभान्वित हुनेछन	कृषि शाखाको प्रतिवेदन		बजेट घटेमा ।

सिद्धि
तिलक रावल
अधिकृत कैलाली

१.३.१	प्राङ्गीक खेति गर्ने किसानलाई पुरस्कार तथा तालिम दिने	गापाका किसान समूहमध्ये कम्तिमा ३ वटा किसान समूहलाई पुरस्कार गरी तालिम दिइने छ	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा
१.३.२	स्थानीय जातको वीउको संरक्षण गर्ने	गापाको कम्तिमा पनि ३ वडाहरूमा स्थानीय जातका वीउ संरक्षण स्थलहरू तय गरिनेछ		महामारी भएमा
१.३.३	स्थानीय जात वीउ संरक्षण तालिम	स्थानीय तथा स्थान जातका वालीनालीहरूको वीउ संरक्षण सम्बन्धि तालिम कम्तिमा १०० जना किसानहरूलाई दिइनेछ		महामारी भएमा ।
१.३.४	बाल उद्दान निर्माण	गापाभरी कम्तिमा पनि १० वटा बाल उद्दान निर्माण गरिनेछ		महामारी भएमा ।
१.३.५	बन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन नीति तयार गर्ने	गापाभरी कम्तिमा पनि ३ वटा नीति बनाइ पारित गर्नेछ		महामारी भएमा ।
१.३.६	सरोकारवालाहरूलाई बन विपद् तथा वातावरण व्यवस्थापन नीतिका बारेमा अभिमुखिकरण गर्ने	गापाका कम्तिमा पनि १०० जना सो सम्बन्धि नीतिहरूको बारेमा जानकारी भएको हुनेछ		महामारी भएमा ।
१.३.७	विपद् व्यवस्थापन नितिको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण	विपद् व्यवस्थापन समिति, सरोकारवालाहरू सबैलाई विपद् व्यवस्थापन नीतिको बारेमा अभिमुखिकरण भएको हुनेछ		बजेट घटेमा ।
१.३.८	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	गाउँपालिकाको विपद् प्रतिकार्य योजना बनेको हुनेछ	योजना, वेबसाइट	बजेट घटेमा ।
१.३.९	विपद् राहत सामग्रीको भण्डारण	सामग्रीको समयमा भण्डारण भएको हुनेछ	योजना, वेबसाइट	बजेट घटेमा ।
१.३.१०	जि.आई.एस को प्रयोग गरी जोखिम नक्सा तयार गर्ने	जोखिम नक्सा तयार भई योजना तर्जुमा प्रक्रिया सहयोग पुगेको हुनेछ	नक्सा	महामारी भएको ।
१.३.११	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	गाउँपालिकाको विपद् प्रतिकार्य योजना बनेको हुनेछ ।	योजना, वेबसाइट	बजेट घटेमा ।
१.३.१२	विपद् राहत सामग्रीको भण्डारण	सामग्रीको समयमा भण्डारण भएको हुनेछ ।	योजना, वेबसाइट	बजेट घटेमा ।

(Handwritten signature)

२३.

तिलक रावल
 अधिकृत छैटौं

सुषम बहादुर के.सी.
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्षमता विकासको तर्कसंगत ढांचा १०: सहकार्य र समन्वय

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	पूर्वाधार निर्माण, वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन तथा राजस्व संकलनको क्षेत्रमा भएको अन्तर स्थानीय तहको सहकार्य र समन्वयले गुणस्तरीय मानवीय जीवन यापनमा योगदान पुर्याएको हुनेछ ।			
नतिजा १० पूर्वाधार निर्माण	पालिकासंग जोडिएका गापाहरू वीच साझा भौतिक पूर्वाधार, फोहरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन तथा राजस्व संकलनको क्षेत्रमा सहकार्य र समन्वय भई योजनाहरू कार्यान्वयन भएको हुनेछ	गा.पा.ले सहकार्य र समन्वय अन्तर्गत प्राप्त गरेको अंक ३.२ बाट बढेर ६ पुगेको हुनेछ ।	वेभसाईट, सूचना पाटी, स्थानीय कापा तथा गा.स.का निर्णयहरू ।	बजेट घटेमा ।
उपलब्धी	अन्तर स्थानीय तह समन्वय तथा सहकार्य नीति निर्माण भएको हुनेछ ।	अ.स.त स.स. नीति ।	कापा निर्णय, गासको निर्णय, वेभपेज आदि ।	महामारी भएमा ।
१०.१.१ क्रियाकलाप	अन्तर स्थानीय तह वीचको अवसर सम्बन्धि कार्यपत्र तयार	कार्यपत्र	गा.पा. तथा का.पा.को निर्णय	महामारी भएमा ।

सिद्धि
तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

सुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	गर्ने ।				
१०.१.२	कार्यपत्र छलफल गर्ने ।	गा.पा.का कम्तिमा ३० जना सहभागिहरूले अन्तर स्थानीय तह वीचको सहकार्यका अवसरहरूका वारेमा जानकारी पाउने छन	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।	
१०.१.३	कार्यपत्र प्रस्तुती गर्ने ।	अन्तर स्थानीय तहका कम्तिमा ३० जना कर्मचारी, पदाधिकारी तथा सरोकारवालाहरूलाई सहकार्यको अवसरको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड । ।	बजेट घटेमा ।	
१.१.४	असत कार्यगत सम्झौता पत्र तयारी	अन्तर स्थानीय तह वीच कम्तिमा पनि एउटा विषयमा कार्यगत सम्झौता भएको हुनेछ ।	सम्झौता, गापाका तथा कार्यपालिकाको निर्णय ।	बजेट घटेमा ।	
१०.१.५	जि.स.स. र गापा वीच सहकार्यका लागि कार्यपत्र तयारी तथा प्रस्तुती गर्ने ।	जि.स.स. र गा.पा. वीच कम्तिमा पनि एउटा विषयमा कार्यगत सम्झौता भएको हुनेछ ।	सम्झौता गा.पा. तथा कार्यपालिकाको निर्णय ।	बजेट घटेमा ।	

(Signature)

(Signature)

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

सुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूचि १ क्षमता विकास योजना तर्जुमा ढाँचा १ गाउँपालिका शाखागत आवश्यकता पहिचान अन्तर्गत आ.ब. २०८०/०८१ मा भए गरेका कार्यहरूको प्रगति प्रतिवेदन

क्र. स.	शाखा को नाम	प्रमुख कार्य	अवस्था १	अवस्था २	अवस्था ३	अवस्था ४	खडल	प्रस्तावित क्षमता विकास कार्यकम	लागत रु. हजार मा	कैफियत
		क. विकास योजनाहरूको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन				✓	पेश भएका वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदनमा के उल्लेख गरिएको छु शाखालाई जानकारी नभएको, वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको विधि, प्रक्रियाको बारेमा शाखालाई जानकारी नभएको, मूल्याङ्कनको नतिजा वार्षिक योजना तर्जुमा तथा नीति निर्माणमा प्रयोग नभएको ।	वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको प्रतिवेदनको सार कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई जानकारी गरिएको ।	५०	
		ख. उपभोक्ता समितिहरूको गठन तथा अभिमुखिकरण			✓		मास भेलामा कमी, उपभोक्ताहरूलाई अभिमुखिकरण नभएको	आम जनमानसमा उपभोक्ता समिति गठन प्रक्रियाको बारेमा जानकारी प्रवाह गर्न	१००	

(Signature)

४९

तिलक रावल

अधिकृत छैटौँ

सुम बहादुर क.सा.

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गाउँ विकास समिति
विशेषी गाउँपालिका
कार्यालय
सुनसरी, सल्यान
कृषि, पशुपालन
प्रदेश, सल्यान

	ग. विकासका प्राथमिकता क्षेत्र निर्धारण			✓	आवधिक योजना, विषयगत योजना तथा गुरु योजना अनुसार प्राथमिकता निर्धारण नभएको।	सचेतना मुलक तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।	००		
	घ. विकासका आयोजनाहरुको अनुगमन, आवधिक प्रगति समीक्षा			✓	अनुगमन समितिले लिखित प्रतिवेदन पेश गरेको। अनुगमनको उपलब्धी सरोकारवालाहरु बीच नराखिएको। अनुगमन प्रतिवेदन वेभ साईटमा नभएको।	अनुगमन समितिको बैठकमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरी छलफल गरी अनुगमन प्रतिवेदन वेभ साईटमा राखे गरिएको	२०		
	ड. बेरोजगारहरुको तथ्याङ्क संकलन			✓	बेरोजगारको तथ्याङ्क नभएको।	बेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन गरिएको।	५०		

सिद्ध

२३.

तिलक रावल
अधिकृत छैठौं

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

पारदर्शिताका लागि बुलेटिन प्रकाशन						बुलेटिन प्रकाशन भएको ।	प्रकाशन गरिएको		
छ. वजार अनुगमन, गुणस्तर निर्धारण, खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता हित संरक्षण						वजार अनुगमनको संस्थागत संयन्त्र बनाउने र नियमित छलफल गर्ने काम नभएको ।	वजार अनुगमनको संस्थागत संयन्त्र बनाई वजार अनुगमन गर्ने गरिएको	५०	
ज. कर्मचारीहरूको विदाको अभिलेख			✓			कर्मचारीहरू प्रशासन शाखा उत्तरदायी हुनु पर्ने ।	कर्मचारीहरूलाई कर्मचारी आचार संहिताको बारेमा, पालिकाको सूचना तथा संचार नीतिको बारेमा अभिमुखिकरण गरिएको ।	१००	
झ.आन्तरिक लेखा परीक्षण (बेरजुको लागत)			✓			आन्तरिक लेखा परीक्षकको क्षमता विकास गर्नुपर्ने	कर्मचारीको क्षमता विकास कार्यक्रम अन्तर्गत बेरजु न्युनीकरण सम्बन्धी समेत तालिम दिइएको	१००	

अवस्था १ केही पनि नभएको (फेल), अवस्था २: अलिअलि भएको (तृतीय श्रेणीमा पास), अवस्था ३ भएको तर सोचे जस्तो नभएको (दोस्रो श्रेणी), अवस्था ४: प्रथम श्रेणीमा पास

अवस्था १. केही पनि नभएको (फेल), अवस्था २: अलिअलि भएको (तृतीय श्रेणीमा पास), अवस्था ३ भएको तर सोचे जस्तो नभएको (दोस्रो श्रेणी), अवस्था ४: प्रथम श्रेणीमा पास

सिद्ध

३

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

५२

धुम बहादुर क.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

शाखा	व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त कार्यान्वयन र नियमन					गाउँपालिकाको पत्रकार, पत्रकारिता सम्बन्धी स्थानीयकरण, सेवा शर्त कार्यान्वयन र नियमनको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने।	सा. गाउँपालिका कार्यकारी तथा पदाधिकारीहरूलाई अनुशिक्षण गरिएको	२०	
	ख. गाउँपालिकाको संगठन तालिका, दरबन्दी निर्धारण, व्यवस्थापन विकास जनशक्ति क्षमता ।	✓				गाउँपालिकाको संगठन तालिका सार्वजनिक गरेको ।	संगठन तालिका सार्वजनिक गरिएको ।	१०	
	ग. जिल्ला समन्वय समितिसँग समन्वय	✓				जिल्ला समन्वय समितिसँग प्रशासन व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक छलफल नभएको ।	जिल्ला समन्वय समिति सँग विभिन्न योजना अनुगमन तथा अन्य प्रशासनिक कार्यमा समन्वय गर्ने गरिएको ।	००	
	घ. आफ्नो क्षेत्रभित्र पत्रपत्रिका प्रकाशन अनुमति, अभिलेख तथा नियमन	✓				पालिकास्तरमा पत्रकार, पत्रपत्रिका प्रकाशक आदिसँग भेटघाट, छलफल कार्यक्रम हुने नगरेको ।	पालिकामा पत्रकार सम्मेलन गरी प्रगति सार्वजनिकरण गरिएको ।	५०	
	ङ. अभिलेख व्यवस्थापनमा नविनतम प्रविधिको प्रयोग	✓				पालिकास्तरमा यस सम्बन्धि छलफल तथा अन्तर्क्रिया भएता पनि बजेट अभावका कारण कार्यान्वयन नभएको ।	बजेट विनियोजन प्राथमिकता दिइएको ।	१००	
	च. गाउँपालिकाले गरेका कामहरूको	✓				पालिकाले गरेका कामहरूको पारदर्शिता झल्काउने	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन पस्तक	२००	

सिद्ध

५१

११

लक्ष्मी लक्ष्मी लक्ष्मी

सुन पहाड क.सा. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

समाजिक विकास शाखा

३	शिक्षा	क. प्रारंभिक बाल शिक्षा तथा विद्यालय शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला र वैकल्पिक शिक्षा (गुरुकुल, मदरसा, गुम्बा आदि सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड, योजना निर्माण	✓	✓	प्रारंभिक बालशिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक शिक्षा सम्बन्धि नीति भएता पनि बजेट नभएको	सो सम्बन्धि नीति बनाई कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिएको। प्रारंभिक बालशिक्षाका सहजकर्ताहरूका लागि तालिमको व्यवस्था गरिएको।	१००	
		ख. पाठ्यक्रम र पाठ्य सामग्री वितरण	✓		पर्याप्त पाठ्य सामग्री निर्माण गर्न नसकिएको।	कक्षा १-५ पाठ्यक्रम तथा पाठ्यसामग्री निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिएको	१००	
		ग. शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत संभार	✓		पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्बन्धि बजेट अभाव भएको।	सो सम्बन्धि विस्तृत योजना बनाई विभिन्न विद्यालयको भौतिक संरचना निर्माण गरिएको	४५००	
		घ. विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परीक्षण	✓		विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीलाई विद्यार्थी	केही नमूना विद्यालयहरूमा	५००	

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

सुम बहादुर के.सी.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

तथा नियमन	कर्मचारी प्रवेश, सुस्ता	गा.पा.मा अस्पताल नभएको	त्रिवेणी गाउँपालिकामा दश सैयाको अस्पताल निर्माणको क्रममा रहेको ।	१८००००
ख.अस्पताल तथा अन्य स्वास्थ्य सेवाको स्थापना तथा सञ्चालन	✓	गाउँपालिकाका विकट वडाका जनताहरूलाई स्वास्थ्य, सरसफाई र आरोग्यता सम्बन्धि विषयमा चेतनाको कमी ।	गाउँपालिकाका विकट वडाका जनताहरूलाई स्वास्थ्य, सरसफाई र आरोग्यता सम्बन्धि विषयमा सचेतनाको कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।	
ग. सरसफाई सम्बन्धि चेतनाको विकास	✓	स्वास्थ्य बीमाको बारेमा दुर्गम भेगका मानिसहरूलाई चेतना नभएको ।	स्वास्थ्य बीमाको बारेमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।	२००
घ.स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन	✓	पर्याप्त उपकरणको व्यवस्थापना कमी	पर्याप्त औषधी तथा उपकरणको व्यवस्था गरिएको ।	२०००
ड.औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण	✓	स्वास्थ्य आमा समूहको	सुनौला हजार दिन	२०००
च.स्वस्थ जीवन	✓			

सिद्ध

५५

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

सुभाष प्रशासकीय अधिकृत
सुभाष प्रशासकीय अधिकृत

	शैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको स्वास्थ्यपालना आदि सेवाको प्रवर्द्धन					संरक्षण, विकास, प्रवर्द्धन	भित्रका आमा तथा बच्चा १२०० जनालाई पोषण सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिएको ।		
	छ. सरुवा तथा नर्सने रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम		✓			नर्सने रोगहरूको बारेमा जनमानसमा कम ज्ञान भएको ।	नर्सने रोगहरूको बारेमा समुदाय तथा सुनौला हजार दिन भित्रका आमा तथा बच्चा १२०० जनालाई तालिम सञ्चालन गरि चेतना अभिवृद्धि गरिएको ।		
महिला तथावा लवालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक	क. महिला हक सम्बन्धि नीति, योजना, कार्यान्वयन, समन्वय र नियमन		✓			बनेको नीतिको विषयमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण नभएको	बनेको नीतिको विषयमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गरिएको ।	१००	

५६

तिलक रावल
अधिकृत छैटौं

५३

सुम बहादुर क.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	<p>ख. लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट</p>			✓		<p>पालिकाको लैङ्गिक सम लेखाजोखा भएता पनि लैङ्गिक बजेट तर्जुमा नभएको ।</p>	<p>लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट निर्माण गरी जेसी अडिट गरिएको</p>	२००	
	<p>ग. बालबालिकाको हकहित संरक्षण तथा बालन्याय सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन</p>			✓		<p>बालबालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धि नीतिहरु वनेको भएता पनि सम्बन्धि सरोकारवालाहरुलाई जानकारी नभएको । नीतिलाई योजनामा बदल्न नसकिएको ।</p>	<p>बालबालिकाको हकहित सम्बन्धि नीतिको बारेमा सरोकारवालाहरु बीच अनुशिक्षण गरी बालबालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्धि वार्षिक योजना तयार गरिएको ।</p>	२५०	
	<p>घ. बालमैत्री शासकीय प्रवन्ध, बालकलव, बालसंरक्षण समिति तथा बालसञ्जाल सम्बन्धि कार्य</p>			✓		<p>बालकलवहरु बनिसकेको भएता पनि बालमैत्री शासकीय प्रवन्ध कार्यक्रम लागु नगरिएको ।</p>	<p>शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, बालसंरक्षण, कृषि, पशुपालन, पूर्वाधार शाखाका कर्मचारी तथा सामाजिक विकास समितिका पदाधिकारीहरुलाई राखी बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिसंग सम्बन्धि</p>	२५०	

तिलक रेग्मी
अधिकृत छैटौं

धुम धरमपुर क.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	<p>लगात, परिचय पत्र, स्वास्थ्य सुविधा, सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि कार्य</p>				<p>सामाजिक सुरक्षा शाखामा अवसरहरूको बारेमा शाखालाई थाहा नभएको । जेष्ठ नागरिकहरूको बारेमा गुणात्मक तथ्याङ्क नभएको</p>	<p>नागरिकहरूको गुणात्मक तथ्याङ्क संकलन गर्ने । जेष्ठ नागरिकका सवालहरूलाई सम्बोधन गर्ने गर्न वडा स्तरमा कार्यक्रम सञ्चालन गरि जेष्ठ नागरिक सम्मान गरिएको ।</p>	<p>सबै योजनामा ।</p>	
<p>ज. अपाङ्कतामैत्री पूर्वाधार निर्माण तथा सञ्चालन</p>				<p>✓</p>	<p>अपाङ्कतामैत्री पूर्वाधारको कमी</p>	<p>नयाँ बन्ने भौतिक पूर्वाधारलाई अपाङ्कतामैत्री बनाउन सो अनुसार डिजाइन गर्ने गरिएको ।</p>	<p>१००००००</p>	
<p>झ. सार्वजनिक स्थलमा पिउने पानी व्यवस्थापन</p>				<p>✓</p>	<p>सार्वजनिक स्थानहरूको पहिचान नभएको सबै स्थानमा खानेपानीको व्यवस्था नभएको ।</p>	<p>सार्वजनिक स्थानहरूको पहिचान गरि खानेपानीको व्यवस्था गर्न क्रमशः आयोजना सञ्चालन गरिएको ।</p>	<p>२५००</p>	
<p>ञ. संघ तथा प्रदेशले</p>		<p>✓</p>			<p>सामाजिक सुरक्षा शाखामा</p>	<p>शाखामा कार्यरत</p>	<p>२५००</p>	

सिद्ध

तिलक रावल
अधिकृत हेरौं

५९

सुम बहादुर के.सा.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा कार्यरत कर्मचारीहरुको

२ दिने क्षमता विकास तालिम

२०८१ जेष्ठ १५ र १६ गते

त्रिबेणि गाउँपालिका सल्यान

तालिम प्रतिवेदन

तालिम संचालन गर्ने निकाय
कर्णाली कन्सल्टेन्स प्रा.लि

गाउँपालिका जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास तालिममा सहभागी जनप्रतिनिधिहरूको उपस्थिति विवरण ।

२०८१/०२/१५ र १६ बुधवार, सल्यान

जनप्रतिनिधिको नाम	ठेगाना	पद	हस्ताक्षर	
			१५ गते	१६ गते
बमबहादुर रावत	त्रिवेणी-	गा.पा. अध्यक्ष	~~बमबहादुर रावत~~	~~बमबहादुर रावत~~
बेला खड्का	त्रिवेणी-	गा.पा. उपाध्यक्ष	बेला खड्का	बेला खड्का
न बहादुर बस्नेत	त्रिवेणी गा.पा. १	वडा अध्यक्ष	~~न बहादुर बस्नेत~~	~~न बहादुर बस्नेत~~
नत बहादुर बस्नेत	त्रिवेणी गा.पा. १	वडा सदस्य	मानबहादुर	मानबहादुर
गंगा आडारी	त्रिवेणी गा.पा. १	प्रविला सदस्य	गंगा	गंगा
माझा सुतार	त्रिवेणी गा.पा. १	प्रविला सदस्य	उताझा	उताझा
शुके बस्नेत	त्रिवेणी गा.पा. १	वडा सदस्य		
बुलाराम सुतार	त्रिवेणी-१	डा.क.पालिका सदस्य	बुलाराम	
हिरालाल परियार	त्रिवेणी-१	डा.क.पालिका सदस्य	हिरालाल	हिरालाल
हरुत बहादुर राय	त्रिवेणी-२	वडा अध्यक्ष	हरुत	हरुत
विम वरचण्डे	त्रिवेणी-२	वडा सदस्य	विम	विम
तेज बहादुर (अक्षरा)	त्रिवेणी गा.पा. २	वडा सदस्य	~~तेज~~	~~तेज~~
नक्षी राय	त्रिवेणी-२	प्र. वडा सदस्य	नक्षी	नक्षी
शान्ता वि. ७०	त्रिवेणी-२	प्रविला सदस्य	शान्ता	शान्ता
गुठी देव डांगी	त्रिवेणी गा.पा. २	का. अध्यक्ष	~~गुठी देव डांगी~~	~~गुठी देव डांगी~~
अमृता वि. ७०	त्रिवेणी-३	६० प्रविला सदस्य	अमृता	अमृता
मोहन लिम्बु	त्रिवेणी-३	वडा सदस्य	मोहन	मोहन

रा योवी	जिवेणी ३	महिला सदन	अक्ष	अक्ष
~~राजेश शर्मा~~	जिवेणी ३	वडा अध्यक्ष	~~अक्ष~~	~~अक्ष~~
ती विठ्ठल	जिवेणी-४	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
वहादुर (अन)	जिवेणी-४	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
जु वड सदन चलाडन	जिवेणी-४	वडा सदन		
अल शावत	जिवेणी-४	वडा अध्यक्ष	अक्ष	अक्ष
ई क बागि	जिवेणी ३	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
त कुमारी कोरा	जिवेणी-४	महिला वडा सदन	अक्ष	अक्ष
तीरी विठ्ठल	जिवेणी-४	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
नोज झाह	जिवेणी-४	वडा अध्यक्ष	अक्ष	अक्ष
ली रावत	जिवेणी-४	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
रथ डोगी	जिवेणी-४	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
वेमराज रेगी	जिवेणी-४	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
तीरा विठ्ठल	जिवेणी ४	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
नेलाअनी जीरी	जिवेणी-४	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
उविता विठ्ठल	जिवेणी-४	वडा सदन	अक्ष	अक्ष
युवराज वली	काग चौ-५	जिवेणी ३	अक्ष	अक्ष
शिवलाल ठागी	आनपा २	वडा अध्यक्ष	अक्ष	अक्ष

वेणी जाउपालिकाका कार्यरत उर्ध्वचारीहरुको लागि
 च्यालिस शर्पिते कागजात विवरण तालिममा व्यवस्थित
 गरी हुने उपास्थीको विवरण

उर्ध्वचारीको नाम	हेगाता	पद	हेस्ताका	
			२०७१/७२	७६
रघुम बहादुर कुँवर	त्रिवेणी गा.पा.	प्र.उ.अ.प.	नेपा.	
विनाका खड्का	"	पोषण एकाई	खड्का	
पिठना रिजाल	"	प.स्वा.प्रा.	उर्ध्वचारी	उर्ध्वचारी
सविना ओली	"	फिल्ड सहायक	कुँवर	
बसन्ता ओली	"	संमेलिनी	खड्का	खड्का
रेख देवली	"	म.स.अ.प.ले	खड्का	खड्का
राधिका प्रसाद पाण्डे	"	मि.प.	पाण्डे	पाण्डे
प्रशान्त डोंगी	"	अभिनेता	डोंगी	डोंगी
प्रभात कुमार श्रेष्ठ	"	ज.ल.नि.	श्रेष्ठ	श्रेष्ठ
लोक ब. जोडवा	"	सि.अ.दे.व.	जोडवा	जोडवा
ताश ब. बस्नेत	"	सि.अ.दे.व.	बस्नेत	बस्नेत
बिभूषण व.पुन	त्रिवेणी. गा.पा.	सि.अ.दे.व.	व.पुन	व.पुन
सन्तोष खापकीटा	"	लेखापाल	खापकीटा	खापकीटा
मोहन धोली	"	आ.ले.प.	धोली	धोली
उमेश चौधरी	"	का.अ.च.व.	चौधरी	चौधरी
गंगाशम ओली	"	का.पा.स.दे.	ओली	ओली
बालिभान लिम्बू	"	सि.अ.दे.व.	लिम्बू	लिम्बू
शंकर राता	"	सि.अ.दे.व.	राता	राता
राजेश कुमार श्रेष्ठ	"	हे.क.	श्रेष्ठ	श्रेष्ठ
दिपक गौतम	"	स्वास्थ्य समी	गौतम	गौतम
काश बहादुर विक	"	सुप.प.	विक	विक
नोबि राम चौधरी	"	का.अ.च.व.	चौधरी	चौधरी
सरोज चौधरी	"	अभि.संयोजक	चौधरी	चौधरी
नरमण कुमार देवजोरा	"	अ.प.स.ई.	देवजोरा	देवजोरा
सुनिता शर्मा	"	स.ज.	शर्मा	शर्मा
लोक बहादुर व.पुन	"	वडा समीक	व.पुन	व.पुन
बसन्त रावत	"	प.दे.स.	रावत	रावत
पद्म अर्चिकारी	"	का.पा.स.दे.	अर्चिकारी	अर्चिकारी
राज ब. पौ	"			

			20/11/21	09/11/21
अजय शर्मा	कोठारी 03	सब - इन्जिनियर	अजय	अजय
अमित शर्मा	त्रिवेणी - 2	इंजीनियर	अमित	अमित
सुरेश प्रसाद	त्रिवेणी - 06	एव - इन्जिनियर	सुरेश	सुरेश
रविशंकर पुनार	डोरे	" - - "	रविशंकर	रविशंकर
शिवराज जोशी	जाजकोट	इन्जिनियर	शिवराज	शिवराज
शोभा कुमारी	त्रिवेणी - 4	इ. ए.	शोभा	शोभा
सुखली कुमारी	त्रिवेणी - 9	" - - "	सुखली	सुखली
मिनी पुन	त्रिवेणी - 2	" - - "	मिनी	मिनी
हेमराज जोशी	त्रिवेणी - 6	इन्जिनियर	हेमराज	हेमराज
येसूदास (नेपाल)	बी. न. पा. - 8, 10	डा. ए.	येसूदास	येसूदास
अमर खोसला	त्रिवेणी - 2	आधीन	अमर	अमर
दिपक शर्मा	बी. न. पा. - 2	इ. ए.	दिपक	दिपक
प्रशांत जोशी	बी. न. पा. 10	उत्तम	प्रशांत	प्रशांत
अमरराज शर्मा	त्रिवेणी - 6	इ. ए.	अमरराज	अमरराज
तिलक राव	त्रिवेणी	इन्जिनियर	तिलक	तिलक
राजेश शर्मा	शानवा - 4	-	राजेश	राजेश
इश्वर शर्मा	वागचौक	-	इश्वर	इश्वर

*